

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 2675.

Ček. rač. št. 12.036.

Štev. 2.—3.

Ljubljana, dne 21. aprila 1933.

Leto III.

Ustanovni občni zbor Zveze gostilniških obrti za Dravsko banovino v Ljubljani

V zadnji številki smo na kratko poročali, da se je dne 18. jan. 1933 ustanovila za vso dravsko banovino nova enotna banovinska gostilničarska zveza. Tega zborovanja se je udeležilo 37 gostilničarskih zadrug naše banovine, katere so bile zastopane po 120 delegatih. Pripravljalni odbor na čelu z g. Kavčič Franjem, predsednikom bivše Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani je sestavil pravila, katera so podpisali načelniki gostiln. zadrug v Celju, v Ljubljani, v Novem mestu in Laškem. Na podlagi teh pravil se je tedaj izvršil naznačeni občni zbor. Banska uprava je bila zastopana po g. sekretarju Šinku, Zbornica TOI po g. dr. Kocetu in Tujsko-prometna zveza po ravnatelju g. Pinterju. Navzoči so bili tudi zastopniki našega dnevnega časopisa. G. banski svetnik Šink je pozdravil navzoče zborovalce v imenu kr. banske uprave, povdarjajoč veliko važnost združitve vsega gostilničarstva dravske banovine v enotno strokovno zvezo, katero čaka, posebno z ozirom na izdajo različnih pravilnikov k obrt. zak. jako mnogo dela. Mnenja je, da se bodo vsa pereča stanovska in strokovna vprašanja lažje in z večjim soglasjem ter zanimanjem obravnavala v enotni banovinski gostilničarski organizaciji, kakor pa v majhnih organizacijah. Temu pozdravu se je priključil tudi zastopnik Zbornice TOI g. dr. Kočeč, da je v interesu gostilničarstva dravske banovine, kakor tudi Zbornice, da dobi močno stanovsko organizacijo.

Nato je podal zvezni tajnik g. Pinter Ante izčrpno poročilo o zgodovini zveznih organizacij. Že l. 1909. so se na inicijativno tedanjega združnega inspektorja g. Mirka Ogorelca združile gostilničarske zadruge bivše Kranjske v deželno zvezo gostilničarjev s sedežem v Ljubljani. Navdušenje in zanimanje članstva za to zvezo je bilo jako veliko. Povsod so se ustanovile nove gostilničarske organizacije, prirejale številni shodi in tečaji. Že l. 1911. je dobil gostilničarski stan svoje strokovno glasilo pod imenom »Gostilničarski vestnik«, katerega je urejeval g. A. Mencinger. Pod tem imenom je izhajal list do l. 1913., nakar je izpremenil svoj naslov v »Gostilničar«. Dočim je začasa svetovne vojne prenehalo izhajati mnogo strokovnih listov, je naše strokovno glasilo kljubovalo vsem težkočam. V taki obliki je list izhajal do l. 1931., nakar se je združil z »Gostilničarskim listom« v enotno stanovsko glasilo pod starim imenom »Gostilničarski vestnik«. Ta deželna zveza je po vojni raztegnila svoje delovanje tudi na ozemlje mariborskega okrožja, nakar se je slednjič z ustanovitvijo dveh oblasti razdelila v zvezo gostilničarskih zadrug v Celju in v Zvezo gostilničarskih zadrug v Ljubljani. Zveza gostilničarskih zadrug se je l. 1928. preselila radi sedeža oblasti v Maribor. Vслед ponovne upravne razdelitve naše države na banovine, je tedaj nujna zahteva, da se združita obe zvezi v enotno banovinsko gostilničarsko organizacijo s sedežem v Ljubljani. Upa, da bo ta nova ustanova pod žilavim vodstvom dosegla mnogo onih uspehov, katerih si želi posamezni gostilničar naše dravske banovine in da čimprej prebrodi vse težave v stiski se nahajajoči gostilničarski stan.

Po teh izvajanjih je poročal gosp. Majcen Ciril o poteku ustanovitve nove banovinske zveze. Želja po skupni zvezi je vzklikla pri zadrugah bivše ljubljanske zveze, tako se je n. pr. že 5. novembra 1931. leta obrnila Zadruga gostilničarjev v Novem mestu na ljubljansko zvezo s prošnjo, da doseže čimprej ustanovitev enotne centralne organizacije. Posebno enotno je nastopila ta zadruga dne 27. februarja 1932. na svojem občnem zboru, na katerem je sprejela tudi resolucijo, ki jo je kasneje razposlala na vse zadruge dravske banovine. Da se obvaruje ta zgodovinski poziv na skupno delo, je treba, da se ga prečita na ustanovnem občnem zboru in ki se glasi sledeče: Tovarishi! Gospodarska kriza je izmed vseh obrtnikov zadela v največji meri naš stan. Nobena obrt se ne more ponášati s tako raznovrstnim šušmarstvom in s tolikim številom poslovnih neprijateljev, kakor naš gostilničarska obrt. Dočim stavijo proti nam mogočne organizacije, ki obsegajo cele banovine in katere so združene v državne zveze, opazamo na našo sramoto in škodo, da smo celo mi v naši banovini razkosani v dve zvezi in kaj naj rečemo potem šele o organizacijah ostalih pokrajin. Toda prilike so take, da se čutimo ravno radi nevzdržljivih razmer pooblaščenim v korist našega članstva, da pokličemo vse stanovske tovariše dravske banovine na vkup, da enkrat za vselej opustijo malenkostne pomisleke in mogoče kake zasebne koristi, ter da pristopijo končno v dobi občnih zborov k organizaciji naših zvez. Tako v enotni zvezi gostilničarskih zadrug združeni gostilničarji in hotelirji dravske banovine bi lahko izvršili vsakojake naloge, pa naj bodo te gospodarskega, socialnega ali pa organizacijskega značaja. Ne smemo pozabiti, da bi tudi naše strokovno glasilo dobilo jako oporo v tej enotni zvezi in da bi lahko postalo naše najjačje obrambno sredstvo proti vsem skritim in odprtim neprijateljem. Taka mogočna in vplivna zveza pa bi bila tudi sama dovolj močna, da bi se brigala za izobrazbo našega članstva, kar bi bilo posebno za tujski promet naše banovine od neizmerne koristi.

Prijatelji, tovariši! Dolžnost nam veleva, ker nas skrbi naša bodočnost, da postanemo širokogrudni, velikopotezni in dalekovidni. Kdo ve, kaj nam skriva naša usoda?

Gostilničarji cele dravske banovine združimo se in poverimo vodstvo te zveze onim našim ljudem, ki so pokazali z delom, da jim je na srcu dobrobit našega stanu in da znajo braniti naše interese. Zato naj živi ena, ampak močna stanovska zveza vseh gostilničarjev naše banovine.

Ta poziv velezaslužnega predsednika novomeške gostilničarske zadruge g. Windischerja Josipa je našel v dravski banovini velik odmev. Na podlagi te okrožnice se je želja po združitvi manifestirala dne 11. aprila 1932. leta tudi na zadnjem občnem zboru Zveze gostiln. zadrug v Ljubljani, kjer se je enodušno in z velikim odobravanjem sklenilo pozvati tudi Zvezo gostiln. zadrug v Mariboru na skupen sestanek, ki bi se naj vršil radi podrobnega razgovora v Celju. K tej združitvi je pomagala tudi odlok banske uprave, kateri je odrejal v smislu novega obrt.

zak. likvidacijo vseh strokovnih zvez dravske banovine. Tako se je vršil dne 30. aprila 1932. sestanek med enako številnimi delegati ljubljanske in mariborske zveze v prostorih našega zaslužnega borca g. Drago Bernardija, hotelirja v Celju. Človeku se smeje srce, ko se spomni navdušenih besed pri tej seji navzočih delegatov, saj so pozdravljali to združitve predsednik mariborske zveze g. Zemljč Franc, podpredsednik g. Matija Holc in g. Postl Herman. Ta soglasnost ali bolje pristrčna enodušnost se gotovo ni porodila iz hipnih nagibov, temveč je vsaj po našem prepričanju vzrastla iz gole zavednosti. Ta sestanek je bil častna manifestacija naše sloge in edinosti in človek je upal v trdni veri, da bo na tem trdnem temelju zrasla mogočna banovinska gostilničarska zveza.

Za ustanovitev centralne zveze se je nato ustanovil šestčlanski pripravljalni odbor z nalogo, da sestavi pravila za novo zvezo in da skliče nato ustanovni občni zbor. Na žalost pa se je moralo zgoditi nekaj, kar je bistveno v odnosu našega stanu in sicer, da pojenja navdušenja kaj kmalu, da izzvenijo lepe fraze v nič in da se naenkrat porodijo popolnoma protivna mnenja. Mariborska zveza je sporočila pripravljalnemu odboru, da se ne priključi zvezi, ker so enostavno svoječasni delegati skupnega sestanka na neki zvezni širši seji nasprotnega mišljenja. Na srečo niso tega mišljenja delile vse zadruge mariborske zveze, ker so kaj kmalu spoznale razloge, ki so gotove odgovorne osebe privedle čez noč ne samo do nasprotnega, temveč celo do sovražnega stališča. Številne zadruge mariborske oblasti so pozvale pripravljalni odbor, da naj deluje še nadalje na ustanovitvi skupne zveze. Prvi, ki je zopet dvignil zastavo in ki je vzdrnil malodušne, je bil zopet g. Bernardi Drago, častni član Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru, in je z istimi besedami zaklical v gostilničarske vrste, kakor svoječasno ravno tako idealno misleč tovariš Windischer J. ml. V tem hipu, ko smo videli tega moža ustanovitelja in častnega člana mariborske gostilničarske zveze, nismo več obupavali nad needinostjo naših tovarišev, temveč začeli smo s pripravljalnimi deli, pri katerih so sodelovali tudi gg. zadrugi načelniki bivše mariborske zveze. Upajmo, da se izločijo sčasoma vsi pomisleki, ki so plod starih preživelih časov in da najdemo vse gostilničarske organizacije naše banovine svojo pot, ki vodi pod krov enotne banovinske zveze. K besedi se je oglasil tudi načelnik mariborske zadruge g. Valjak Gjuro, kateri je povdaril, da je mariborska zadruga z veseljem pozdravila misel po skupni zvezi in v to svrhu poslala tudi svoje zastopnike na zgodovinski sestanek v Celju. Tja smo šli samo z eno željo v srcu, da ustvarimo brez vsakih pomislekov, brez preživetih separatističnih nagibov enotno banovinsko gostilničarsko organizacijo in da jo usposobimo za najbolj intenzivno delo. Na žalost so baš iz naših krogov nastali neopravičljivi pomisleki, ki temeljijo izključno le na domnevah. Dokler pa ti pomisleki nekaterih oseb, ki igrajo kakršnokoli ulogo v naših stanovskih vrstah ne bodo splahnili, toliko časa se bo umetno vzdrževal jez nasprotstva. Škoda, da se dobijo na svetu tudi pri najlepših idealih osebe, ki zapostavljajo splošno korist svojemu egoizmu. Ta zveza naj

bo zveza dravske banovine za ves gostilničarski stan, ne pa morda zveza štajercev in Kranjcev. Izločijo se naj tedaj vsi nesporazumi in zberejo se naj močje, ki so možni otresti se vsakršnih ozkosrčnih nagibov, pa naj bodo sebične, politične ali narodnostne naravi. Naša skupna organizacija naj bo le gospodarska organizacija in v zaščito vsakega poedinega našega tovariša v dravski banovini. Pozdravlja v imenu mariborskih tovarišev to krasno zamisel in zagotavlja vsakršno podporo, dokler se bo ta organizacija gibala po principih enakosti in bratstva.

G. Pikel, banski svetnik in odposlanec Gostilničarske zadruge v Žalcu pozdravlja ta zbor v imenu podeželskih gostilničarjev in želi, da se odstranijo čimprej vsi pomisleki, ki izvirajo bodisi iz pretiranega in v vsakem oziru neopravičljivega lokalnega patriotizma. Če hočemo uspehov, tedaj moramo biti močni in veliki. Tudi današnji čas, ki vidno uničuje eksistenco mnogih naših tovarišev, zahteva skrajno varčevanje pri vseh izdatkih. Dve zvezni upravi v eni banovini sta luksuz in se nikakor ne moreta zagovarjati. Iz teh razlogov pozdravlja zborovalce v imenu podeželskega gostilničarstva.

Pred prehodom na 3. točko dnevnega reda priporoča g. Fajdiga, odposlanec zadruge gostiln. v Kamniku, da se naj pravila ne čitajo, ker so bila itak pravočasno dostavljena vsem zadrugnim upravam. G. Majcen Ciril sporoči, da je kr. banska uprava potrdila pravila s svojim odlokom II. No. 17514/2 z dne 28. novembra 1932. leta. Ta predlog gosp. Fajdige je bil soglasno sprejet. Glede likvidacije zveze gostiln. zadrug v Ljubljani se je sklenilo prevzeti vsa njena aktiva in pasiva, ker bo po kritju vseh obveznosti preostalo premoženja še okoli 30.000 Din. G. Fajdiga prečita še pismo obolelega g. Cerer Antona, predsednika gostilničarskega združenja v Kamniku in narodnega poslanca, kateremu se je poslal brzojavni pozdrav. Nato so se vršile volitve 6 odbornikov širšega zveznega odbora, ki so določeni kot prekoštevilni odborniki po čl. 12 zveznih pravil. Na predlog g. Tropas bili izvoljeni sledeči gg. odborniki: Klešič Aleksander, Majcen Ciril, Majer Mavricij, Pikel Franc, Sočič Franc in pa Šterk Peter. Po tej izvolitvi se je odredil 10-minutni odmor v svrhu sestave kandidatnih list in za zvezni ožji odbor. Vsi navzoči načelniki gostilničarskih zadrug in označenih 6 ravno kar izvoljenih odbornikov se je sestalo v posebni sobi k seji. Na predlog g. Peterlina Mirka je bil z velikanskim navdušenjem soglasno izvoljen za predsednika nove zvezne organizacije g. Majcen Ciril, za podpredsednika pa g. Valjak Gjuro. Za odbornike zvezne ožje uprave pa so bili izvoljeni sledeči gg.: Bernardi Drago iz Celja, Cerer Anton iz Kamnika, Dolinšek Avgust iz Hrastnika, Kavčič Franc iz Ljubljane, Klešič Aleksander iz Maribora, Peterlin Miro iz Kranja, Šušteršič Franjo iz Zapuž, Windischer Josip iz Novega mesta, Šterk Peter iz Ljubljane in Žumer Ivan iz Cerknice. Njihovim namestnikom pa gg.: Kavčič Miloš iz Vel. Lašče, Majer Rici iz Kranja, Pečuh Franc iz Celja, Povodnik Josip iz Maribora, Rus Ivan iz Bleda, Štribar Vojko iz Litije, Tnacer Davorin iz Jesenic, Verderber Avgust iz Kočevja, Geza Vezir iz Murske Sobote in Virant Ivan iz Žalca. Po izvr-

šeni izvolitvi je prevzel nato predsedstvo g. Majcen Ciril, kateri se je v iskrenih besedah zahvalil vsemu članstvu za izkazano zaupanje. Ob ljubil je, da bo vse svoje moči posvetil napredku našega stanu dravske banovine. Zvezna organizacija mora biti varuhinja interesov posameznega člana, pa naj se isti nahaja v severni meji naše banovine ali kjerkoli v Sloveniji. G. Šink je pozdravil izid zveznih volitev ter čestital k velikemu uspehu, želeč zvezni upravi mnogo napredka. Tudi g. Valjak se je zahvalil v iznešenih besedah, povdarjajoč, da bo skušal izpopolniti vse upe, katere so položili vanj tovariši iz dravske banovine. Radi malih nesoglasnosti v posameznih členih zveznih pravil se je sklenilo sklicati čimprej izvanredni občni zbor.

Pri točki 4 se je predložil zveznemu občnemu zboru proračun. V to svrhu se je pooblastil zvezni ožji odbor, da razporedi posamezne postavke s sklepom, da ne sme zvezna članarina prekoračiti 35 Din za vsakega člana.

Pri točki 5. se je imenovalo pisarniško osebje. G. predsednik je povdaril, da ni treba biti v skrbi za dobrega vodjo, ker pozdravlja navzočega izkušenega in izvrstnega borca za gostilničarje pravice v naši kraljevini, zveznega tajnika gosp. Petelna. Zborovalci so soglasno in z navdušenjem osvojili ta predlog, na kar se je imenovalo g. Petelna za ravnatelja zvezne pisarne. **Odstopivšemu tajniku g. Pinter Antonu pa je izrekel g. predsednik iskreno zahvalo za njegovo 24-letno delovanje, povdarjajoč pri tem, da je bil on tisti, ki je prvi klical tovariše k stanovski zavesti in ki je s svojim delom ustvaril bivšo zvezno organizacijo. Nato se je podelilo g. Kavčiču Francu, zaslužnemu predsedniku bivše ljubljanske zveze, kakor tudi g. Pinterju Antelu častno članstvo.** Ureditev zvezne pisarne, kakor nastavitve potrebnega pomožnega osebja se pod vidom največje štednje prepušči zveznemu ožjemu odboru.

Pri toč. 6. prečita g. Windischer Josip resolucijo glede pobiranja šušmarstva. G. Peterlin Miro, resolucije, katere je sprejelo gostilničarstvo Gorenjske na shodu z dne 20. decembra 1932 v Kranju. Resolucijo ljubljanske zadrage pa je prečital g. Pinter Ante.

Pri točki 7. se je sklenilo vstopiti kot član Zveze za tujski promet.

Na predlog g. Dolinška se je določil prvi izredni občni zbor v Celju, da se da na ta način dovolj jasen izraz našega jedinstva. Medtem je bil dospel brzojavni pozdrav g. Berlič Joška iz Ptuja, v katerem pozdravlja složen nastop gostilničarskega stanu v naši banovini.

Glede sklepanja o »Samopomoči«, kakor glede stanovskega zavarovanja se prepusti zveznemu ožjemu odboru, da premoti zadevo in stavi predmetne predloge pri prihodnjem izvanrednem občnem zboru.

Pri slučajnostih so se sprejeli predlogi g. Rozman Alojzija, predsednika iz Prevalj glede olajšanja predpisov o policijskih urah, g. Zdravčiča glede zapečatenja kotlov pri žganjekuhi, g. predsednika Majcena glede avtorske takse in policijske kazni, g. Hafnerja glede šušmarjenja potom nabavljanih zadrug.

S tem je bil ustanovni občni zbor dovršen v vzorni harmoniji vseh navzočih delegatov.

Občni zbori

Udruženje v Novem mestu je imelo svoj občni zbor dne 4. februarja 1933 v gostilniških prostorih predsednika g. Windischer Josipa ml. Po pozdravnem nagovoru je podal gosp. predsednik obširno poročilo o delovanju združenja v l. 1932. Zadruga pisarna je imela izvanredno mnogo posla, saj je razposlala 484 dopisov. To pomnoženo delo je povzročil novi obrtni zakon, kakor tudi borba za spremembo trošarinskega zakona. Pri registraciji gostilničarskih koncesij je padlo število članstva na 215 članov. V preteklem letu so se vršile 4 redne in 3 izredne odbore se je ter 2 sestanka. Blagajnik g. Kušler je nato podal računsko poročilo, iz katerega posnemamo, da so znašali dohodki Din 25.513,17 Din, izdatki pa 7.215 Din 52 p, dočim je preostanek naložen deloma v Kandijanški hranilnici in posojilnici, deloma pa v Poštni hranilnici. Z inventarjem vred izkazuje združenje 39.297 Din 55 p premoženja. Pregledovalca računov gg. Kastelic Franc in Josip Berdavs sta pregledala račune, katere sta našla v najlepšem redu in sta predlagala, da se da blagajniku absolutorij, kar je bilo tudi soglasno sprejeto. Proračun za leto 1933 izkazuje 721 Din 52 p dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Po sprejemu proračuna so se nato razpravljala nova pravila, kakor jih zahteva obrtni zakon. Kot inkorporacijska pristojbina se je določila za nove člane 1000 Din, za potomce združnih članov 500 Din, vpisnina za vajece 10 Din in oprosnina 50 Din. Nato je prečital g. predsednik osnutek resolucije, glede trošarinske novele in drugih obremenitev gostilničarstva, katere se je soglasno sprejela s sklepom, da se jo predloži na merodajna mesta. Ob tej priliki so se člani izrekli tudi za skupno zbornico. G. Matko Malovič, predsednik Okrožnega odbora obrtnih združenj v Novem mestu stavi predlog, da se združijo pisarne in da se nastavi za vse tajniške posle obeh organizacij ena tajniška moč. Ta predlog bo proučil ožji odbor sestojeci 3 članov. Na koncu zborovanja sporoči gosp. Lillija zahteve avtorske takse na godbene instrumente v gostilnah. Ker je avtorska centrala določila najnižjo avtorsko takso na 15 Din mesečno, se je razvila med največjim hrupom izvanredno ostra debata, ker so vsi govorniki odločno zavračali za današnje čase neprimerne zahteve. Po pomirjenju se je sklenilo zaprositi zvezno organizacijo v Ljubljani, da uredi to zadevo.

Združenje v Ptju. Dne 16. februarja se je vršila z obširnim dnevnim redom redna skupščina gostilničarskega združenja v Ptju. Skupščini je predsedoval predsednik g. Mahorič Franjo, kateri je pozdravil navzoče članstvo ter se nato spomnil vseh umrlih članov, katerih spomin so zborovalci počastili s 3-kratnim klicem »Slava«. Iz načelnikovega poročila, ki je bilo izčrpno, smo posneli intenzivno delovanje tega združenja. Posebno pozornost se je obračalo na šušmarjenje z vinom, kakor sploh na vse škodljive posledice trošarinskega zakona. Združenje je štel 206 članov in 26 vajencev. Nanovo so se podelile od strani upravne oblasti 2 gostilniški koncesiji, dočim je 7 članov opustilo gostilničarsko obrt. V 27 slučajih pa so se lastniki gostilniških obratov spremenili. Vinotočev je bilo prijavljenih 70. Zadruga uprava ni ugovarjala pri 58 prošnjah, ter s tem pokazala, da razume izvanredno težaven položaj našega vlnogradništva. Zadruga premoženje znaša 34.805 Din 59 p. Blagajniške knjige sta pregledala gg. Ernest Ferdo in Tomažič Adolf, ter priporočala, da se da načelstvu absolutorij, kar je bilo soglasno in z odobravanjem sprejeto. Zborovanja se je udeležil tudi zvezni ravnatelj g. A. Peteln iz Ljubljane, kateri je podal poročilo o delovanju zveznih organizacij, kakor tudi pojasnil vzroke, ki so privedli do reorganizacije naših gostilničarskih združenj v dravski banovini, in tudi v ostalih banovi-

nah. Ker so dobili navzoči člani iz tega poročila zadostno pojasnilo, so soglasno in z odobravanjem sklenili pristop k banovinski gostilničarski zvezi. Proračun za l. 1933 izkazuje 9850 Din dohodkov in 9750 Din izdatkov. Za kritje proračuna se določi 45 Din članskega prispevka. Nato so se vršile volitve in sicer z vzklikom.

Za predsednika je bil ponovno izvoljen in to enajstič zaporedoma g. Mahorič Franjo iz Ptuja, za podpredsednika pa g. Brenčič Miha, tudi iz Ptuja; nadalje so bili izvoljeni iz Ptuja še sledeči gg. odborniki: Damisch Josip, Korže Franjo, Krajnik Lovrenc, Rajh Ignacij, Dasch Ernst, Kravina Franc, iz ostalih krajev pa gg.: Topolovec Jurij iz Ptujске gore, Turk Matija, Stojnci, Korenjak Anton, Sv. Barbara v Halozah, Emeršič Ignac, Breg pri Ptju, Marinič Edvard, Sv. Urban, Toš Tomaž, Sv. Andraž v Slov. goricah. Namestnikom gg.: Breclj Alojzij, Ptuj, Glo-

je prečital dopis finančne kontrole v Trbovljah, s katerim se poziva gostilničarje, da se držijo točno predpisov glede plačevanja občinske trošarine in da plačajo trošarino tekom 24 ur, ko so vino dali na pipo. Gosp. predsednik poroča o anketi radi trošarinskega zakona, ki se je vršila pri Zbornici TOI v Ljubljani. Nadalje se je sklenilo zaprositi Direkcijo drž. železnic v Ljubljani, da prepreči tihotapstvo z alkoholnimi pijačami po železnicah. Prečita se tudi odlok sreskega načelstva v Laškem, s katerim se ukinejo nekatera obratvališča v Trbovljah. G. Rozin priporoča, da se podvzamejo potrebni koraki v svrhu znižanja različnih davatev gostilničarjem. G. predsednik apelira tudi na občinske odbornike, da se zavzamejo pri občinah za to, da se od zatrošarinjenega vina odšteje kolo in da se pusti vsakemu gostilničarju gotovo količino občinske trošarine prostega vina za lastno porabo.

Servirni tečaj na Jesenicah

Agilna Gostilničarska zadruga na Jesenicah je priredila od 13. do 19. februarja 1933 servirni tečaj, katerega se je udeležilo 28 učenek in učencev. Tečaj je vodil g. Ferdo Jelenc. Na zaključku tečaja sta predavala g. dr. Rus iz Ljubljane o higijeni, gosp.

Gombač pa o kletarstvu. Udeleženci tega tečaja so napravili izpite s prav povoljnim uspehom. Veseli nas, da so se ti tečaji začeli prirejati tudi na Gorenjskem, ki je najbolj razvita pokrajina naše banovine v tujsko-prometnem oziru.

V sredini: g. D. Tancer, načelnik Združenja gostilničarjev na Jesenicah
desno od njega: gg. Gombač, kletarski nadzornik, F. Jelenc, vodja tečaja, Božidar Malešič, kolodvorski restavratorec in Anton Legat, restavratorec
na levo od g. Tancerja pa: gg. dr. Mavricij Rus, Maks Ferjan, I. Oražen, hotelir in Matko Bruner, gostilničar

govčan Štefan, Ptuj, Rožmarin Anton, Sv. Marko pri Ptju, Sagadin Franc, Gerečja vas. Nadzorstvo pa gg.: Wagrani Julijo, Ptuj, Weissenstein Maks, Ptuj, Potočnik Martin, Brstje. Namestniki gg.: Heller Ivan, Breg pri Ptju, Čeh Franc, Ločič. Častni odbor sestoji iz gg.: Mahorič Franc, Damisch Josip, Korže Franc in Potočnik Martin. Zvezni ravnatelj je nato dajal na različna vprašanja potrebna pojasnila, na kar se je zaključil občni zbor v najlepšem soglasju.

Združenje Trbovlje. Gostilničarsko združenje v Trbovljah je priredilo svojo redno skupščino 22. februarja v dvorani Sokolskega doma v Trbovljah. Zborovanje je vodil predsednik tega združenja g. Avgust Dolinšek. Pred prehodom na dnevni red se je spominjal umrlega člana g. Andreja Malgaja, katerega spomin so navzoči člani počastili s klicem »Slava«. Nato je pozdravil tudi nove člane, ki so po razdelitvi občine Sv. Krištof pripadli k tej zadrugi. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana gg. Blaznik Ivan in Pust Franc. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je vzel brez ugovora na znanje. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je zadruga štela 86 članov in da ima 27 vajencev in vajenk, dočim je opustila med letom 11 vajencev. Zadruga uprava je po svoji moči ovirala šušmarstvo z vinom in se zavzemala za odpravo ostalih ovir pri gostilničarskem obrtu. Zadruga blagajna je izkazovala 11.632 Din 76 p dohodkov, izdatkov pa 10.821 Din 95 p. Računska preglednika g. Pust Rudolf in Zupan Franc sta podala revizijsko poročilo in predlagala absolutorij. Zadruga članarina se je znižala od 70 na 60 Din. Na občnem zboru se

Ker je bil s tem izčrpan dnevni red, še je zborovanje zaključilo ob 17. uri.

Združenje gostilničarjev Škofja Loka. Dne 27. februarja se je vršil v salonu predsednika g. Ivana Kavčiča občni zbor. Tega zborovanja se je udeležilo jako malo članstva, kar je posebno v današnjih težkih gospodarskih razmerah graje vredno. Pred prehodom na dnevni red je prečital g. predsednik imena umrlih članov v l. 1932. in sicer gg. Starman Alojzij, Dolinar Peter in Vidmar Jernej. V počastitev njihovega spomina in znak sožalja so se člani dvignili raz sedežev. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana ga. Janežič Delčko in Gisel Igota, za zapisnikarja pa g. Kavčič Josip. K zapisniku zadnjega občnega zbora je pojasnil g. referent sreske izpostave, da se politična oblast ozira v vsakem slučaju na mnenja gostilničarskega združenja, ker mora organizacijo zaslišati tudi radi davevni določil novega obrt. zak. Politična oblast je sama proti izdaji novih gostilniških koncesij, kjer ne bi šlo recimo za ustanovitev hotelov ali pa sploh podjetij z večjim komfortom, ker takih v območju zadrage jako primanjkuje. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je imel zadrugi odbor 8 rednih sej, vseh dopisov je bilo 161. Poleg tega so bile razposlane še razne okrožnice in vabila. Ob zaključku leta 1932. je štela zadruga 79 članov, in sicer 49 gostilničarjev, 18 krčmarjev, 6 najemnikov, 1 kavarnarja, 2 žganjetočilca, 1 brezalkoholnega gostilničarja in še 3 sezonske točilnice. Nanovo je bil vpisan g. Gregorin Matko, lastnik brezalkoholne gostilne v Škofji Loki. Vsled smrti sta se ukinili 2 gostilni, in sicer Dolenc Gregor iz Vol-

Igračke za kavarne ter biljardne predmete

J. EHRlich, SOMBOR

Ilustrovani cenik zastoj

Opozorilo!

Upravišтво »Gostilničarskega Vestnika« se je preselilo iz Maribora v Ljubljano, Privoz 11, telefon 2675, kamor je naslavljeti vse dopise.

Zveza združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani se začasno nahaja v Ljubljani, Privoz 11, telefon št. 2675, čekovni račun št. 12.036.

Če in Vidmar Jernej iz Trbiže. Med letom je bilo izdanih 18 učnih izpričeval. Zadruga ima vpisanih 29 pomočnikov. V vaješkim registru je zaznamovanih 13 vajencev. G. predsednik prosi, da se naj članarina plačuje v večjem redu kakor doslej. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da so se dajale različne podpore raznim organizacijam in ustanovam. Zadruga uprava se je udeležila z 8 člani protestnega zborovanja v Kranju, na katerem se je sestavila obširna resolucija. Poleg tega je bila zadruga zastopana po svojem odposlanstvu na občnem zboru Zveze v Ljubljani. Nadalje so se tudi prilagodila zadruga pravila v smislu določil novega obrtnega zakona. Inkorporacijska pristojbina se je določila s 500 Din. Zadruga uprava se je udeležila tudi občnega zbora nove banovinske zvezne organizacije, katera bo brez dvoma z večjim zanimanjem sledila vsem važnim gostilničarskim vprašanjem. Blagajniško poročilo je podal g. Deisinger, ki vodi že 8 let blagajno. Dohodki so znašali 15.324 Din, izdatki pa 13.930 Din. Izdatki so radi tega tako visoki, ker si je zadruga nabavila pisalni stroj. Pregledovalca računov gg. Janežič in Sušnik Avgust sta predlagala blagajniku absolutorij. Predlog je bil soglasno sprejet. Za l. 1933. se določi zadruga članarina v znesku 40 Din. G. Hafner se je zgražal nad poslovanjem konzumnih prodajalnic, ki prodajajo alkoholne pijače tudi nečlanom. S tem je bil občni zbor zaključen.

Predlog zborničnega člana g. And. Oseta

glede trošarine proste prodaje vina v količinah izpod 50 litrov od strani vinogradnikov

Trošarinska novela, ki je preuredila pobiranje državne in banovinske trošarine na vino, ima težke posledice ne le za gostilničarje, temveč tudi za državo, banovino in občine. Gostilničarski stan je po tej preureditvi naravnost ogrožen v svojih eksistenčnih pogojih, ker je dovolila novela vinogradnikom predelekošne ugodnosti, katere si ti še sami samovoljno razširjajo. Trošarinska novela dovoljuje, da smejo vinogradniki prodajati v svojih vaseh po 5 l in več in v mestih po 10 l vina brez vsake trošarine. Namen zakonodajalca je bil, da se ta prodaja vrši na licu mesta, kjer se je vino pridelalo, to je v vinogradu. Dejansko pa se izvaja na ta način, da imajo vinogradniki prave točilnice ne le v svojih vinogradih, ampak tudi na svojih domih. Pa ne le to, celo špekulacija se je polastila točenja pijače in ljudje, ki trdijo, da vinogradniki, vozijo na voze nastavljen sode in prodajajo iz njih vino v vsaki količini. Vse pritožbe gostilničarjev v tem pogledu so ostale brezuspešne in se lahko reče, da je kontrola, ki bi bila potrebna tudi v interesu finančne uprave, ostala v tem pogledu brez vidnega učinka.

Gostilničarski stan radi tega propada in število gostilničarskih podjetij stalno nazaduje. Gostilniške organizacije so ob priliki razprave državnega proračuna stavile za preprečitev težkih posledic trošarinske novele dobro utemeljene predloge, ki so pa žal ostali neupoštevani. Ker gre za eksistenčne pogoje gostilničarjev, naše organizacije svoje borbe za obstanek kljub temu ne bodo opustile, ampak jo bodo nadaljevale, dokler se zopet ne uveljavi načelo, da sme pijače točiti na drobno samo oni, ki ima za to obrtno pravico. Radi tega zahtevajo,

da se predvsem ukine pravica vinogradnikov, da smejo brez trošarine točiti pijače v količinah od 5, odnosno 10 litrov in več in prizna pravica točiti pijače v količinah izpod 50 l izključno samo gostilničarjem.

Dokler se trošarinska novela zakonodajnim potom v tej smeri ne izpremeni, pa stavim

predlog

da se zbornica zavzame za to, da se bo pravica vinogradnikov omejila v smislu intencije zakonodajalca v toliko, da so upravičeni točiti pijače v količinah iznad 5 odnosno 10 l samo na kraju pridelka.

Ta predlog je bil iznešen na plenumu seje zbornice TOI v Ljubljani, katera se je vršila dne 7. aprila t. l.

† Ivan Koklič

Noben stan ne poklanja svojemu poklicu toliko žrtve kakor baš gostilničarski sloj. Neusmiljena smrt posega v vrste naših najboljših mož, naših najbolj idealnih borcev in jih nam trga ravno v sredi največjega boja. Tako je zatisnil svoje blage oči dne 12. marca 1933 v Novem mestu hotelir g. Ivan Koklič, poznan po svoji iskrenosti in blagi duši. Rojen leta 1871. v Litiji, se je pozneje preselil s svojimi starši v Novo mesto, kjer je dovršil tudi gimnazijo. Po teh srednješolskih naukih se je posvetil trgovini in bival mnogo časa tudi v Ljubljani in na Dunaju.

V gostilničarski stan je vstopil leta 1904., ko je kupil od graščaka Langeterja hotel Schwarz ali tudi »Kazino« imenovan. S svojo nadarjenostjo in velikimi izkustvi je povzdignil svoj hotel v cvetoče podjetje, tako, da je bil kaj kmalu poznan ne samo v Sloveniji temveč tudi daleč preko njene meje.

Kot vrlo naobražen človek je kmalu sprevidel, da se bližajo gostilničarskemu stanu hudi časi. Zato je še v dobi velikega gospodarskega razmaha pomagal z vso vneto osnovati gostilničarsko organizacijo, kar se je tudi izvršilo v letu 1921. V tej svoji stanovski organizaciji je deloval od ustanovitve kot podnačelnik in budno zasledoval vse pojave gostilničarskega obrta.

Razumljivo je, da ni taka izguba samo britka za svoje, temveč tudi za slehernega, ki da še nekaj na iskreno dušo in čisto ter vseskozi pošteno besedo. Vsi, ki so te poznali dragi Ivan, Te bodo ohranili v najlepšem spominu.

Naše sožalje cenjeni rodbini!

† Ivan Rihar

Skoraj isti čas, ko g. Koklič iz Novega mesta, je odšel od nas drugi zaslužni naš tovariš in sicer g. Ivan Rihar, gostilničar in predsednik Zdrženja gostilničarjev v Gor. Logatcu.

Rojen dne 28. marca 1872. se je po smrti očeta posvetil svojemu posestvu in gostilniškemu obrtu. Njegova gostilna je bila že pred vojnim časom poznana daleč na okoli in zbirališče narodnozavednih oseb. Poleg svojega gospodarskega udejstvovanja je sodeloval v vseh društvi. Kot strasten lovec in vnet gasilec je bil dolgoletni načelnik Lovski in Gasilski društva v Logatcu. Njegov pogreb je dovolj pričal, koliko spoštovanja je užival med prebivalstvom prelepe logaške doline. Tisočglava množica je kljub hudemu dežju napolnila pokopališče pod cerkvijo Sv. Janeza in še zadnjič izkazala svojo spoštovanje vzor-možu kremenjaku.

Preostanim naše sožalje!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini

V našem senatu je predložil senator in bivši ban savske banovine dr. Josip Šilović z 29 svojimi tovariši predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini, ki pravi v svoji obrazložitvi naslednje:

Trošarina na vino in žganje, ki je bila ukinjena pred letom v oni obliki, v kateri se je plačevala, je rodila za vse prebivalstvo težko in veliko razočaranje. Z ukinitvijo se je izgubil velik del državljskih dohodkov, ni pa imel od nje nobene koristi proizvajalec, ki ni mogel pozneje prodajati svojih vin in žganja prav nič dražje, kakor poprej. Vinogradnik in poljedelec od te ukinitve ništa imela nobene koristi, niti nimata nobenih izgledov, da bi jo uživala v bodoče. Ker so pa padle cene vina in žganja, je bila s tem dana prilžnost edinole siromašnejšim slojem prebivalstva, da konzumirajo alkohol v velikih množinah in je to rodilo zelo pogoste velike socialne nesreče, med drugimi: razrušena zakonska in družinska življenja ter moralno uničenje nestetih človeških eksistenc. Vse to nas je privedlo do prepričanja, da je naš predlog zakona upravičen in koristen, zlasti še, če se bo s sprejemom tega zakonskega načrta znižal tudi zemljiški davek in se bodo olajšala ostala davčna bremena.

Sprememba zakona obsega naslednja

dva paragrafa glede točke 4. in 11. čl. 72 zakona o državni trošarini:

1. Točka 4. Na vino: a) na vsa vina od hektolitra 100 Din in b) na vinski mošt od hektolitra 80 D.

Prva pripomba. Trošarina na vino in vinski mošt se plača, ko se stavi v promet in jo plača prodajalec vina. Naplailo državne trošarine na vino more država prenesti na občino v onih krajih, kjer pobira tudi občina svojo trošarino na vino.

Druga pripomba. Na vino iz jagod, razpuščenega medu in jabolk, hrušk in drugega sadja, izvzemši iz grozdja (grozdna vina) se državna trošarina ne plača.

Tretja pripomba. Vinogradniki so dolžni svojo letno proizvodnjo vina vjaviti oddelku finančne kontrole v teku 10 dni po končanem prešanju. Od te količine pridelanega vina se bo odbilo 10% na račun izgube pri vretju in 6% na leto na kalo pri ležanju vina. Za ostalo količino vina so proizvajalci odgovorni in bodo kaznovani za vsako količino, ki ne bi bila izkletena po rednem potu in bi zanjo ne bila plačana trošarina.

Četrta pripomba. Vinogradniku se bo pustila za hišne potrebe primerna količina vina napram velikosti vinograde in številu družinskih članov ter poslov ter mu za to množino ne bo treba plačati državne trošarine, niti mu ne bo treba zanjo polagati računa. Željo, da se mu pusti ta predpisana količina vina za domačo uporabo, bo moral proizvajalec posebej prijaviti obenem s prijavo v celotnem pridelku, ker bi se mu sicer nezatrosarinjena količina vina za domačo uporabo ne dovolila.

Peta pripomba. Z dnem uveljavljenja tega zakona se bo morala plačati trošarina za vse ugotovljene zaloge vina, tako pri proizvajalcih kakor tudi pri prodajalcih na drobno in debelo.

Šesta pripomba. Banovine ne bodo smele uvesti svoje posebne trošarine na vino, temveč jim bo država odstopila 60% od svoje plačane trošarine, kakor predpisuje to peta pripomba k točki 11. tega zakona.

Sedma pripomba. Vse ostalo bo predpisal finančni minister s pravilnikom.

2. Točka 11. se spremeni in se glasi: Na žganje od hektolitrske stopnje po 8 Din.

Prva pripomba. Trošarina na žganje se bo pobirala z uporabo kontrolnega aparata ali zbiralnega sode v združnih žganjekuhah, ki naj se ustanove postopno v teku 10 let po uveljavljenju tega zakona. Čim bo kaka zadruga žganjekuha ustanovljena, se bo ta stopnja pri njej že pri samem proizvodnji znižala avtomatično za 10%.

Druga pripomba. Dokler se ne bodo ustanovile zadružne žganjekuhe, se bo pobirala trošarina na žganje po kotlu v naprej pred proizvodnjem. Način obračunavanja, plačila in kontrole, bo predpisal finančni minister.

Tretja pripomba. Finančni minister se pooblašča, da prepove vsako proizvodnjo žganja na ozemlju zadružne žganjekuhe, čim se ta ustanovi. Teritorij vsake žganjekuhe mora biti določen v pravilih zadruge obenem pa mora biti v pripravljalnem odboru zastopan ves teritorij, na katerega bo zadruga v pravilih raztegnila svoj delokrog.

Četrta pripomba. Na dan uveljavljenja tega zakona se bo pobirala trošarina na vse tedaj ugotovljene zaloge žganja, tako pri proizvajalcih kakor tudi pri prodajalcih na drobno in debelo, dočim se predvideva za točile na drobno pavšalirana trošarina, plačana za dotično dvo- oz. tromesečje.

Peta pripomba. Banovina ne bo smela pobirati lastne trošarine na žganje, temveč bo dobivala 50% od državne. Odpadajoče vsote se bodo oddelile takoj pri vplačilu in se vknjižile v depozit pri Državni hipotekarni banki, od koder jih bo finančni minister razdelil med banovine napram številu prebivalstva.

Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu

potrebuje 2000 do 3000 renskih zelenih ali rujavih vinskih steklenic po 0.70 l. — Ponudbe je poslati na ravnateljstvo banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Pozor gostilničarji!

Predvidoma bo prišlo že v tekočem letu v promet pivo Gostilničarske pivovarne d. d. Laško.

P. n. tovariše gostilničarje opozarjamo na to dejstvo s prošnjo, naj se v tem času nikakor ne vežejo s pogodbami na obstoječe kartelirane pivovarne, ker jim bo le-to v event. škodo pri njih obratih.

Pivo iz Gostilničarske pivovarne d. d. Laško bo najboljše kakovosti ter bo tudi glede cene konkuriralo s cenami piva iz drugih pivovaren. Konsumentje iz Slovenije, posebno pa iz Hrvaške že danes živahno povprašujejo po našem pivu. Vaša korist in stanovska dolžnost Vam narekujejo, ozirati se na to opozorilo. Vse to velja tudi za proizvodnjo kvasa.

Gostilničarska pivovarna d. d. Laško

Banovinski proračun

Dne 1. aprila 1933 je stopil banovinski proračun za proračunsko leto 1933/34 v veljavo s sledečimi davki, taksami in dokladi:

- 35%-na občna banovinska doklada k vsem državnim neposrednim davkom.
- 25%-na nadomestna cestna doklada k vsem državnim neposrednim davkom.
- 10%-na zdravstvena doklada k vsem državnim neposrednim davkom.
- Trošarina na alkoholne pijače.
- Trošarina na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače.
- Trošarina na mineralne vode.
- Trošarine na očetno kislino.
- Trošarine na kvas.
- Trošarine na pnevmatiko.
- Trošarine na bencin.
- Trošarine na električno energijo.
- Trošarine na premog.
- Taksa na plesne prireditve in podaljšavo policijske ure.
- 40%-na doklada na državne takse in vstopnice in 4%-na taksa od vrednosti kinematografskih vstopnic.
- Taksa na sečnjo gozdov.
- Takse na lovske karte.
- Takse na zakupnino lovišč in ribolovov.
- Taksa na živinske potne liste.
- Taksa na šoferske legitimacije.
- 1.5%-na taksa od prenosa nepremičnin.
- 100%-na doklada dopolnilni prenosni taksi.
- Davščina na šmarnico.
- Davščina na motorna vozila.
- Taksa na pooblastitve in dovolitve po zak. o obrtih.
- Taksa na zavarovalne premije.
- Davščina na dediščine in prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest.

Glasom pravilnika o banovinskih davščinah Služb. list št. 27 z dne 1. aprila 1933, se pobira **banovinska trošarina na vino** po določilih zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini z dne 18. aprila 1932. Na alkoholne pijače, razven vina in žganja, ki se porabijo ali prodajo za nadrobno razpečevanje v območju dravske banovine, se pobira banovinska trošarina v nastopni izmeri:

na pivo Din 60 od hl;
na esence, ekstrakte in eterska olja z alkoholom Din 400 od 100 kg;
na liker, rum, konjak, špirit Din 7 od hl.

Banovinsko trošarino pobirajo organi finančne kontrole ali občinski uradi, Kdor prejme v območju dravske banovine predmete, zavezane banovinski trošarini, za neposredni potrošek, porabo ali prodajo na drobno, mora prijaviti v 24 urah odkar jih je vkletili odnosno postavil v skladišče, kontrolnemu organu njih vrsto in količino, glede žganih alkoholnih pijač pa po možnosti njih alkoholnost ter plačati obenem ustrezno banovinsko trošarino.

Če ima množina alkoholnih pijač manj kot 5 litrov čistega alkohola, plača banovinsko trošarino odsvojitelj.

Če se kupčeva identiteta ne more dognati, jamči prodajalec za plačilo banovinske trošarine.

Banovinska trošarina na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače znaša od kg:

a) Din 5.— za proizvodnjo brezalkoholnih pijač,

b) Din 2.50 za ostale namene.

Na vse **umetne brezalkoholne pijače**, pripravljene v dravski banovini brez dodatka ogljikove kisline, se plačuje banovinska trošarina v iznosu 0.10 Din od vsakega del vsebine. Banovinska trošarina se plačuje tudi od kapsljev, ki se uporabljajo za proizvodnjo umetnih brezalkoholnih pijač s pomočjo »Sparklet« steklenic. Trošarina znaša 1.— Din od komada. Za tablete »Clio«, »Margo« in tem slične znaša trošarina 0.25 dinarjev od komada. Brezalkoholne pijače, pripravljene brez dodatkov kemikalij, so te trošarine proste.

Banovinska trošarina na mineralne vode znaša pri steklenicah izpod 1 litra vsebine 0.20 Din, pri steklenicah od 1 do 2 litrov vsebine 0.30 Din, pri večjih steklenicah pa 0.20 Din od vsakega začetega litra vsebine. Banovinsko trošarino na mineralne vode pobirajo organi finančne kontrole ali občinski uradi.

Banovinska trošarina na kvas znaša 1 Din od kg.

Banovinska trošarina na pnevmatiko znaša pri motociklih brez priklole 100 Din, s prikolic 150 Din, pri ostalih motornih vozilih pa 100% banovinske davščine na motorna vozila.

Banovinska trošarina na bencin in na mešani bencin, potrošen v dravski banovini znaša 100 Din na 100 kg tekočine. Banovinsko doklado na bencin (mešani bencin) plača v teku 24 ur oni, ki ga prejme.

Banovinska trošarina na konzum električnega toka se ne plačuje samo za konzum toka proti odškodnini, temveč tudi, če se uporablja tok iz lastne naprave in če se odvaja tok brez odškodnine. Od plačila te trošarine je izvzeta uporaba toka za razsvetljavo trgov in ulic. Prav tako se ta trošarina ne plačuje za tok iz parne centrale, ki se proizvaja s premogom za lastno uporabo. Ta trošarina znaša 3% odškodnine, ki jo plača konzument za tok. Omenjena postavka se zniža za 25% na tok, ki se uporablja kot pogonska sila.

Banovinska trošarina na potrošek premoga, ki se potroši na ozemlju dravske banovine, znaša na tono pri rjavem premogu:

pri kosovcu	10.— Din
pri kockovcu	7.— »
pri orehovcu	5.— »
pri grahovcu, zdrobu in prahu	3.— »
pri črnem premogu: pri kosovcu	12.— »
pri kockovcu	9.— »
pri orehovcu	6.— »
pri zdrobu in prahu	4.— »
pri lignitu: v velikih komadih	5.— »
v manjših komadih	2.50 »
pri zdrobu in prahu	1.— »

Banovinska davščina na plesne prireditve znaša za vsako plesno prireditev v mestih z nad 5000 prebivalci, kopališčih in v območju uprave policije v Ljubljani . . . 300.— Din v mestih do 5000 preb.

in v trgih 200.— »

v vseh ostalih krajih 100.— »

Za podaljšavo policijske ure se plačujejo v mestih z nad 5000 prebivalci, kopališčih in v območju policije Ljubljana banovinska taksa 100 Din, v vseh ostalih krajih 50 Din.

K državni veselilni taksi po tar. post. 99a se pobira 40% banovinska doklada.

Banovinska taksa na živinske potne liste znaša in sicer:

- za živinski potni list za drobnico 1.— Din od komada, vendar ta taksa ne sme znašati skupaj več kot 3.— Din;
- za vsako posamezno veliko žival 3.— Din.

Banovinska taksa od prenosa nepremičnin se pobira 1.5%. Od prenosov nepremičnin, ki s tem postanejo odnosno ostanejo predmet dopolnilne prenosne takse, se taksa ne pobira. Prav tako se ne pobira taksa od odstopa nepremičnin za javne cestne namene, če se izvrši odstop brezplačno ali proti odškodnini, ki ne presega polovične prometne vrednosti odstopljenega zemljišča.

K državni dopolnilni prenosni taksi se pobira 100% banovinska doklada.

Banovinska davščina na šmarnico se pobira od vsakega trsa šmarnice 0.15 Din.

Banovinska taksa za motorna vozila se pobira skupno z banovinsko trošarino na pnevmatiko in znaša skupaj na leto:

- za osebne avtomobile za vsakih začetih 50 kg čiste teže 50.— Din
 - za tovarne avtomobile za vsakih začetih 50 kg čiste teže 30.— »
- Poleg tega še za vsakih začetih 50 kg nosilnosti:

Za brlzanec, limonado, malinovec in druge sadne soke uporabljajte

ROGAŠKO SLATINO

vrelec „TEMPEL“

ki razkraja, oziroma nevtralizira vinsko kislino ter nadomestuje sodo-bikarbonato v prašku je osvežujoča in ima dober okus.

— Dobi se v vseh boljših trgovinah —

- do 1500 kg 20.— »
- za vsakih nadaljnjih začetih 50 kg 10.— »

Za motocikle s priklopnimi sedeži in brez priklopnega sedeža za vsakih zač. 10 kg čiste teže 20.— Din in 100 Din odnosno 150 Din kot banovinska trošarina na pnevmatiko.

Lastniki tovornih avtomobilov in avtotaksijev, ki vozijo in opravljajo ta vozila sami, brez najetih pomoči, ter jim je to stalen in edini poklic, plačujejo četrtino te davščine.

Ta davščina se na prošnjo stranke odpiše odnosno povrne od začetka onega četrtletja, ki nastopi za četrtletjem, v katerem je prestala dolžnost plačevati to davščino, če znaša letna davščina na dotično vozilo vsaj 1000 Din.

Banovinska taksa za pooblastitve in dovolitve se pobira 100%-na taksa k državni taksi po tar. post. 63, 90, 91, 92, 93, 105, 108, 111, 113, 114, 115, 118, 119, 127, 128, 225, 236 in 285 zakona o taksah.

Kjer se zahteva za odmero davščine posebna prijava, pa je stranka noče podati, se odmeri davščina na podstavi uradnih pripomočkov z 10% poviškom. Pritožba proti taki odmeri ni dopustna. Producenti in prodajalci predmetov, od katerih se plačuje banovinska trošarina, so dolžni dajati na zahtevo organov vse podatke za njihovo pravilno pobiranje in dovoliti pregled zalog in knjig.

Za odmero banovinskih davščin je dopustna pritožba na kr. bansko upravo v 15 dneh od dne, ko je bila odmera priobčena davčnemu zavezanecu ustno in pismeno.

Seja tujsko-prometnega odseka

Seja tujsko-prometnega odseka se je vršila dne 31. marca 1933 v hotelu »Metropol« v Ljubljani v prvi vrsti zato, da se gostilničarji sami med seboj pomenijo o tujsko-prometnih vprašanjih, ki so v neposredni zvezi z gostilničarsko obrtjo. Zborovanja so se udeležili poleg zveznega predsednika in ravnatelja gg. Peterlin Miro, Virnik Peter, Trop Ognjeslav, Rus Ivan, Černe Jernej, Škerlep Jan-ko in Križanič Franc.

Zvezni predsednik g. Majcen otvoril sejo tujsko-prometnega odseka, povdarjajoč, da se je morala sklicati ta seja po sklepu zveznega občnega zbora, kateri je sklenil, da se ima zvezna organizacija zanimali za vsa tujsko - prometna vprašanja. Na vprašanje, ki se je svoječasno postavilo, da bi bilo potrebno ustanoviti samostojno tujsko-prometni odsek, je treba odgovoriti, da je neprimer- no boljše, če se dirigira v Zvezo za tujski promet večje število delegatov, ki bodo lahko zastopali nazir- nja, odnosno sklepe zvezne organi- zacije. Zvezni ravnatelj je mnenja, da občni zbor gotovo ni imel name- na ustanoviti kako novo zasebno tujsko-prometno organizacijo, čeprav bi bila v okviru zvezne organizacije, temveč da je bil namen tega sklepa najbrž le ta, da se gostilničarstvo samo med sabo razgovori o tujsko- prometnih vprašanjih. Mnenja je, da je treba obstoječe tujsko-prometne organizacije moralno in materijelno, kolikor je seveda v moči naših za- družnih organizacij okrepiti, ne pa da bi posegali v njih delokrog, kar bi go- tovo, in seveda popolnoma opraviče-

no, vodilo do nesoglasij in celo do spora. Zvezni predsednik priporoča, da se pozovejo vse zadrage v ob- močju bivše ljubljanske oblasti, da pristopijo k Zvezi za tujski promet v Ljubljani, ostale pa k Zvezi za tujski promet v Mariboru. Zvezni rav- natelj meni, da bi bilo primerno tuj- sko-prometni odsek preimenovali v hotelirski odsek, kjer naj sodelujejo samo hotelirji, kavarnarji, restavra- terji in lastniki penzijonov. Ta odsek naj ima svoj upravni odbor, ki naj določa za kritje stroškov event. tudi samostojne doklade. G. Trop soglaša s predlogom, nakar izjavi zvezni predsednik, da bo o tem predlogu glasoval tudi izvanredni občni zbor. G. Škerlep pozdravlja ustanovitev samostojnega hotelirskega odseka, ker je bil ta že davna želja naših ho- telirjev dravske banovine. Nato se je prešlo na podrobno razpravo. Zvez- ni predsednik Majcen poroča o raz- ličnih davčnih obremenitvah, pred- vsem o davščini na prenočišča, ki pomeni posebno v Ljubljani za ho- telirstvo velikansko breme. Glede pridobnine se je vnela jako obširna debata, v katero so posegli vsi na- vzvoči zborovalci. Odseku se naloži, da izdela podrobno kalkulacijo, ka- tero se naj dostavi zadrugam v zna- nje. Slišala se je pripomba, da se je v zadnjem času vkljub nazadovanju prometa zvišala pridobnina kar za 30%.

Pri zgradarini se je ugotovilo, da se je v nekaterih krajih povečala kar za 4 kratni iznos prejšnje izmere. Davčna uprava jemlje za oceno zgra- darine pri hotelskih poslopih preve- liko najemninsko vrednost posamez- nih sob. Takse na računke listke so postale neznosljive. Tako plačuje ne- ko podjetje v Ljubljani kar 50.000 dinarjev letno tega davka. Ta dav- ščina je že iz tega previsoka, ker se je n. pr. v Ljubljani ustanovilo jako veliko število novih obratov, dočim je ta davščina ostala neizpremenje- na, čeprav je konzum radi novih podjetij v starih obratih močno na- zadoval. Točilna taksa je potrebna novelacije, ker jo je treba razdeliti na več podrazredov. Istotako se naj odmeri vsako leto, ne pa vsaka tri leta tako, da jo je možno prilagoditi dejanskemu konzumu. V pretres se je vzel tudi razprava o avtorskih tantjemah. G. Rus prebere obširno spomenico, naslovljeno na različna ministrstva v Beogradu, da se pre- prečijo različne ovire administrativ- nega in vnovčanega značaja, ki gro- zijo uničiti ves tujski promet. Gosp. Škerlep priporoča izdajo zakona za omejitev gostiln. obrtov, kakor se je to deloma že zgodilo v švivalski dr- žavi. G. Peterlin iznaša previsoke te- lefonske pristojbine, ki so v veljavi za hotelska podjetja. Nadalje se je

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 13

**ZALOGA RAZNOVRSTNEGA
NAMIZJA ZA GOSTILNE,
HOTELE IN KAVARNE**

obravnavalo tudi pritožbe inozemskih avtomobilistov, ki se zgražajo nad obvezno uporabo mešanice bencina s špiritom. Končno se je govorilo tudi o sokolskem zletu in je gledati na to, da se ta masa po svečanostih razdeli na vse tujsko-prometne kraje v Sloveniji. Glede pospeševanja strokovne izobrazbe in ostalih vprašanj se prepušča v razpravo hotelirskemu odseku.

Zanimiva tožba in opazke

(Dopis iz Maribora.)

Na kongresu trgovcev, ki se je vršil leta 1932. v Mariboru, je ožigosal predsednik mariborskih trgovcev g. Vilko Weixl poslovanje Nabavljalne zadruge drž. nameščencev v Mariboru češ, da posluje označena zadruga tudi z nečlani in dela velikansko škodo trgovini in obrtništvu. Vsled teh očitkov je tožila Nabavljalna zadruga g. Weixla, nakar je moral ta vsled kaj čudnega nastopa svojih nekaterih tovarišev preklicati nekatere svoje izjave, ker bi sicer riskiral, da bi nosil sam sodnijske stroške. Ne spuščamo se v notranje zadeve tega združenja, vsekakor pa smo začudeni, da pušča članstvo svojega velezaslužnega predsednika na cedilu takrat, ko bi se morala solidarnost pokazati v največji meri. Izpustila se je namreč kaj lepa prilžnost, da bi se Nabavljalni zadrugi potom sodnije dokazalo nepravilno postopanje in da bi se končno prepričalo gg. v finančnem ministrstvu o resničnosti naših trditev, ker so dosedaj igrali ulogo nevernega Tomaža. Mariborski gostilničarji, ki so morda še v večji meri prizadeti kot pa mariborski trgovci, so se te razprave jako veselili in so predložili veliko zanimivega gradiva, ki bi gotovo olajšalo delo g. predsedniku Trgovskega gremija v Mariboru. Če so že nekateri njegovi tovariši pustili g. Weixla na cedilu, potem je bila menda sveta dolžnost ostalih zadrug, da bi prevzele ulogo plačnika, če bi bil g. Weixl slučajno obsojen. Razprava sama pa bi bila gotovo vredna tega denarja. Bav — bav, kateri se je prikazoval iz gotovih krogov, je bil pretiran in dobro pripravljen.

Ceprav se je našim gostilničarjem izmuznila prilika, da bi pred sodnijo iznesli in dokazali to, kar se je že večkrat izneslo pred gotovimi uradniki, je treba tem potom ponovno ugotoviti, da posega Nabavljalna zadruga v delokrog trgovine in obrtnišstva, ker trguje tudi z nečlani. O tem se je lahko prepričal sleherni zemljan, če je le katerikrat pogledal dopoldan v zadržno gostilno, kako posedajo kmetice, kmetje in obrtniki za mizo, popoldan, odnosno zvečer pa advokati, zdravniki in privatni nameščenci. Naravno, da imajo obrtniki in gostilničarji prav, če kažejo na to javno šušmarstvo, ki izpodjeda davčno moč onih slojev, ki doprinašajo največ dajatev v državno blagajno, od katere odvisi naravno tudi obstoj uradniških družin.

To šušmarstvo gotovo ne bi rodilo toliko odpora in razburjenja v dobi gospodarske prosperitete, kakor pa danes, ko je borba trgovca in obrtnika, ki nima stalnih mesečnih dohodkov za svoj obstanek izvanredno huda. Tudi mi vemo, ker občutimo sami najbolje na naši koži, da je kupna moč našega ljudstva jako padla in da trpi vsled tega tudi promet po naših trgovinah in gostilnah, zato se tembolj čudimo izjavi Nabavljalne zadruge, da je pri njej promet narastel v letu 1932. s pristopom 450 novih članov za več kot 1.000.000 Din, kljub temu, da je padla kupna moč članstva vsled znižanja njihovih prejemkov. Verjeli bi trditvi, da je ostal promet v l. 1932. vsaj enak prometu iz l. 1931., toda tej logiki, ki je razvidna iz njihovega koledarja, na žalost ne moremo slediti. Ta nepreviđna izjava pa je v toliko vredna in značilna, ker dokazuje, da je k temu milijonskemu prometu, ki je presegel promet iz l. 1931., pripomoglo mnogo nečlanov, ki se zatekajo v zadržno trgovino, še več pa v zadržno gostilno. Če pa se motimo v

naših domnevanjih, potem pa prosimo Nabavljalno zadrugo za recept, na kak način se najlažje poveča promet, seveda ob sličnih težavah, s kakršnimi se bori trgovina in obrt.

Če je še danes obstoj takih uradniških trgovin, posebno pa gostiln upravičljiv, je seveda veliko vprašanje. V koliko je taka gospodarska grupacija uradniškega sloja v narodnem oziru priporočljiva v obmejnem mestu, naj razsojajo naši narodni delavci. Gostilničarji se vzgajajo po svojih odjemalcih in če so ti v večini mariborski »purgarji«, je razumljivo, v kakšno smer se razvija tudi nova obrtniška generacija. Isto je s trgovino. Mariborsko mesto je uradniško mesto in ima uradniški sloj posebno važno narodno ulogo, zato je naravnost narodni greh, če se škoduje gospodarskemu napredku in osamosvojitvi našega obrtniškega in trgovskega življa. Ali so gospodje o tem že kedaj razmišljali?

Gotovo nismo zavidni našemu uradništvu za to osamosvojitve, ter bi jim čestitali iz vsega srca vsak napredek na gospodarskem polju, če ne bi bili prepričani, da nam krati naše poslovne pravice. Trgovina z nečlani mora tedaj dosledno prenehati in se mora enkrat za vselej zavreči neosnovano mnenje, da se lahko prodaja celi procesiji nečlanov, če jih privede v zadržno gostilno n. pr. član Nabavljalne zadruge. Če pa tako poslovanje ne bo prenehalo, se nam gotovo ne bo smelo zameriti, če bomo primorani zahtevati od državne uprave, da si poišče izpadek na davkih, katerih ne moremo plačati, v dobičku Nabavljalne zadruge, ki je vsled favoriziranja v tako srečnem položaju, da ga izkazuje celo v dobi gospodarske katastrofe kar v milijonskih številkah.

Najvažnejše dolžnosti gostilničarjev, hotelirjev i. dr. po zakonu o zavarovanju delavcev

Naše socialno zavarovanje temelji na načelu obveznosti in prisilnosti. Kdor daje svojo telesno ali duševno moč v najem je zavarovan, če mu je to prav ali ne. Razumljiva posledica tega načela je, da nalaga zakon o zavarovanju delavcev delodajalcem stroge dolžnosti in kaznuje one, ki tega načela hote ali pa iz malomarnosti ne upoštevajo. Najvažnejše dolžnosti so:

1. **Prijavna dolžnost.** Prijaviti moramo vse one osebe, ki so stalno ali začasno zaposlene za plačo ali pa, da se izuče (vajenci, učenci). Prijaviti je tudi one osebe, ki so vzete v službo le začasno zaradi preizkušnje njihovega znanja in sposobnosti. Ni pa treba prijavljati — ker so izvzeti iz obveznega zavarovanja — onih oseb, ki opravljajo pretežno dela na polju ali pri živini (hlapci, dekle, pastirji, poljski dninarji) ter oseb, ki so samo ob priliki in ne stalno zaposlene v hišnem gospodarstvu, kot so n. pr. dninarji, ki obdelujejo vrtove, čistijo stanovanja, žagajo drva, perejo perilo i. t. d. Pač pa je poljedelske delavce prijaviti tedaj, če se jim dodeli dalj časa trajajoče delo, ki nima poljedelskega značaja in pa, če se jih zaposli pri poljedelskih strojih, ki jih gonita elementarna sila (para, bencin, elektrika) ali pa živalska sila (vitel).

Prijaviti je zato brezpogojno vse one osebe, ki so po gornjih izjavah zavarovanju zavezane, če tudi te osebe zavarovanje odklanjajo. Taka trditev, češ, da je delojemalec odklonil zavarovanje, ne opraviči delodajalca in mora nositi vse posledice zakona.

Kako je prijavo izvršiti? Vsakega delavca ali nameščenca je treba prijaviti v 8 dneh po nastopu dela na predpisani uradni tiskovini. Na osem-dnevni prijavni rok je treba prav posebno paziti. Ni pa dovolj, da oddamo v tem roku prijavo na pošto, temveč mora v tem roku prispeti prijava na okrožni urad oziroma na ekspozituro okrožnega urada. V prijavi je treba navesti ves delojemalčev zaslužek t. j. zaslužek v denarju in v naravi. Če delojemalec ničesar ne zasluži, je tudi to v prijavi navesti. Omeniti je v prijavi tudi vse postranske dohodke, do

katerih ima nameščenec pravico po službeni pogodbi (napitnine, dividende, tantieme i. dr.).

Tudi je treba uradu prijaviti vsako spremembo zaslužka, bodisi, da se je zaslužek zvišal, bodisi znižal.

Za služkinje pa velja prav posebno določilo. Ne glede na višino zaslužka se uvrščajo v Ljubljani in Mariboru v 4. mezdni razred, povsod drugod pa v 3. mezdni razred. Posebno določilo velja za postrežnice. Te je prijaviti le, ako zaslužijo nad Din 200.— mesečno in niso poročene. Če pa so poročene in zaslužijo nad Din 200.— mesečno, pa jih je prijaviti le tedaj, če je njihov mož brez posla in brez zaslužka.

2. **Paziti je tudi na odjavo.** Zakon o zavarovanju delavcev je strog tudi glede odjave in zahteva od delodajalca, da javi v roku osmih dni tudi nameščencev izstop iz obrata. Ako delodajalec ne izvrši odjave v omenjenem zakonitem roku, mora plačevati prispevke toliko časa, dokler ne izvrši odjave.

Pri osebah, ki so najete za manj nego osem dni, more v prijavi biti naveden tudi dan, ko prestane delovno razmerje in je torej prijava istočasno tudi odjava.

Posledice opuščenosti ali neresničnosti prijave. Prav občutne kazni nalaga zakon onim delodajalcem, ki svojih delavcev sploh ne prijavijo ali pa jih prijavijo prepozno t. j. po preteku 8 dni in pa onim, ki navedejo v prijavi neresnične podatke. Kazen obstoja v tem, da mora delodajalec — brez pravice do odtegljaja od nameščencev — plačati urada za zavarovanje delavcev vse prispevke za ves tisti čas, v katerem delojemalec ni bil prijavljen. Dalje mora povrniti uradu vse denarne podpore in stroške, ki jih je imel urad z zdravljenjem bolnega zavarovanca, toda to le za ono bolezen, ki je nastala pred izvršeno prijavo in pa za ono bolezen, ki je nastala v roku 8 dni po prepozno izvršeni prijavi. Ti stroški gredo včasih v težke tisočake in se tako malenkostna laž ali malomarnost nad marsikom bridko maščuje.

3. **Dolžnost plačevanja prispevkov.** Prispevke mora v celoti plačevati delodajalec. Ta pa je upravičen, da odtegne delavcu predpisani del prispevka. Na delodajalca odpadajoči del prispevka znaša polovico celotnega bolniško-zavarovalnega prispevka. Negodno zavarovalni prispevek mora v celoti plačati podjetnik in ne sme delavcu iz tega naslova ničesar odtegniti. Prispevki se predpisujejo za vsak pričetni dan zaposlenja, izvzemši nedelje. Predpisujejo se torej tudi za praznike, ne glede na to ali se je delalo ali ne. Za čas, ko je delavec v staležu bolnikov, se prispevki ne predpisujejo. V zvezi s temi prispevki predpisuje urad na istem plačilnem nalogu tudi prispevke za delavsko zbornico in za borzo dela. Prispevek za delavsko zbornico plača delavec sam in mu ga sme delodajalec odtegniti v celoti, dočim plačata prispevek za borzo dela delodajalec in delavec vsak polovico. Koliko znašajo prispevki in odtegljaji je razvidno iz tabele, ki jo je mogoče dobiti za malenkostno odškodnino pri OUZD oziroma njenih ekspoziturah.

Za primer pa navajamo:

Dne 2. aprila smo sprejeli v službo natakario. Pogodili smo se z njo tako, da bo prejela pri nas hrano in imela stanovanje, ter da bo poleg tega še dobivala Din 200.— v denarju in napitnino, ki znaša mesečno povprečno Din 500.—. Kako izvršimo prijavo? Na uradni tiskovini — prijavni list za člana — izpolnimo vse rubrike in odpošljemo prijavo tako zgodaj, da bo najkasneje 10. aprila v uradu. Poleg rojstnih podatkov natakarije navedemo tudi dan vstopa v delo, nato plačo v denarju, h kateri je prišteti povprečno mesečno napitnino, nato je označiti tudi plačo v naravi (stanovanje, hrana). Tako izpolnjen in podpisan prijavni list odpošljemo nato na Okrožni urad.

4. **Če se delavec ponesreči v obratu** je dolžan delodajalec javiti to nesrečo v 24 urah okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev. To prijavo je izvršiti na uradni tiskovini, ki se dobi pri Okrožnem uradu. Dalje je delodajalec dolžan nuditi ponesrečenemu delavcu prvo zdravniško pomoč, ki obstoja v tem, da takoj pokliče zdravnika k ponesrečencu ali pa odpelje ponesrečenca k zdravniku.

Ponovno opazimo, da se delodajalci

ne ravna po gornjih predpisih. Velikokrat se celo dogaja, da delodajalci ne prijavijo uslužbenca zato, ker je uslužbenec ob vstopu zavarovanje odklonil. Ko pa tak uslužbenec zboli, pozabi na svoje izjave in se čisto pravilno posluži pravic, ki mu jih nudi zakon o zavarovanju delavcev.

Zato se potem dogaja, da morajo taki delodajalci plačati uradu i prispevke za onega uslužbenca, ki ga niso prijavili, i stroške, ki so nastali radi obolenja.

V okrožnem uradu ne morejo in ne smejo deliti v takih primerih nobene milosti. Njih veže zakon in če mora delodajalec povrniti včasih stroške, ki znašajo več tisoč dinarjev, je vsaka intervencija brezuspešna, če tudi urad rad prizna, da pomeni tako povračilo za prizadetega veliko in težko znosljivo gospodarsko škodo.

Naj tudi v gostilniških vrstah dozori spoznanje, da je še najbolj pametno, če se človek točno ravna po določenih zakona o zavarovanju delavcev. Izbegavanje zakonitih določil pomeni veliko nevarnost za posameznika, boljše je, če se tej nevarnosti vsakdo izogne. Omalovaževanje sedanjih zakonitih določil o sankcijah proti onim delodajalcem, ki se ne ravna po določenih zakona mora vzbuditi v onih, ki ta zakon zagovarjajo, le vtis, da so take stroge norme vsaj upravičene, če ne celo nujno potrebne. Na drugi strani pa slabe taki delodajalci fronto onih, ki žele in zagovarjajo izpremembo zakona. Zato je tudi v stanovskem interesu, če se priporoča posameznikom, naj s svojim nezakonitim postopanjem ne kličejo birača v hišo.

Pojasnilo delničarjem Gostilničarske pivovarne d. d. Laško

Mnogo delničarjev Gostilničarske pivovarne d. d. se obrača osebno na mene za intervencijo radi terjatev za plačila delnic. Nekateri zahtevajo, da naj jim jaz postopek omilim, nekateri pa celo, da jih od dane obveze oprostim. Niti eno, niti drugo mi ni v stanu ustreči. Jaz sam sem samo delničar in samo član devetorice upr. sveta, ki ne morem imeti v tem nikake odločilne moči, kakor bi sicer marsikomu rad ustregel. Radi tega prosim, da gg. delničarji naslavlajo svoje želje direktno na naslov pivovarne. Isto naj velja tudi onim gg. delničarjem, ki so svoje obveznosti že izpolnili, pa se obračajo na mene z urgencami, zakaj se ostalih obveznikov ne iztirja in ne pospeši dograditev pivovarne. Dalje prosim tudi glede prošanj za službe, da se naslavlja direktno na pivovarno, ki posluje potom svoje redne pisarne.

V splošnem moram ob tej priliki zvest sklepom Vas delničarjev in zvest stvari odločno protestirati proti govoricam, ki jih skušajo izvestni ljudje razširjati z namenom, da bi ustvarjali nezaupanje proti temu našemu stanovskemu podjetju. Ne pustite se begati, bodite resni in vztrajni, kakor ste to nalogo dali izvoljenemu uprav. svetu, zaupajte samemu sebi, hitite izpolniti obvezna plačila. Gradnja pivovarne, ki je že skoraj $\frac{3}{4}$ dogotovljena, je radi zamudnikov v takem položaju, da se na kako pomišljanje in popuščanje niti misliti ne more. Določen delniški kapital mora biti vplačan. Upravni svet je samo izvršilni organ podjetja, ki mora storjene sklepe brezpogojno izvajati. Kdor in kolikor se je zavezal, mora to brez ozira kedo je v uprav. svetu pač izpolniti in naj si nikar ne povzroča brezpotrebni stroškov.

Prizadete prosim, da to opozorilo vzamejo na znanje tako prijateljsko in dobrohotno, kot je edino moj namen. Zaupanje, ki ste ga nam članom upr. sveta dali, povezano z veliko odgovornostjo in ogromnim delom v izvajanju Vaših sklepov, pa vseh delničarjev enaka zaščita, uspeh in prospeh podjetja mi to narekujejo.

Ciril Majcen.

Vsem delničarjem Gostilničarske pivovarne

Upravni svet podpisane družbe si usoja opozoriti vse delničarje, ki svojih obveznosti napram isti še niso, oz. so iste le deloma izpolnili na § 33 pravil, ki glasi:

• Zamudniki v plačevanju delnic izgubijo vplačane zneske, ako v času 90 dni od dneva zapadlosti zadnjega obroka ne bi poravnali dolžnega zneska z 10% zamudnimi obrestmi v prid rezervnega sklada družbe.

Z ozirom na to, da je dvajseti in zadnji obrok dospel v plačilo 1. februarja t. l. računši od 1. julija 1931. dvajset mesecev po ustanovnem občnem zboru, ki se je vršil dne 16. junija 1931., dolžni so vsi zamudniki do najkasnejše dne 30. aprila 1933., ako jim je na tem, da ne izgube že vplačanih zneskov, poravnati ostanek kupnine z obrestmi vred, ter si družba pridržuje povsem prosto pot isto iztirjati sodnim potom. Isto velja tudi za one delničarje, ki na račun kupnine še niso plačali nikakega zneska, ter bodo svoje obveznosti razrešeni šele tedaj, ko bode družba v posesti celokupnega dolžnega zneska z obrestmi vred. Pri tem se sklicuje tudi na sklep izrednega občnega zbora z dne 21. junija 1932. na katerem je bilo soglasno sklenjeno, da se proti vsem zamudnikom, ki niso eksistenco ogroženi, podvzame sodno postopanje.

Da je družba prisiljena do najenergičnejšega izterjevanja jo v to silijo v prvi vrsti interesi delničarjev samih, posebno še onih, ki so svoje obveznosti pravočasno v redu izpolnili. Povdariti je, da le-ti na vse mogoče načine pritiskajo na upravni svet, da slednji izpolni napram njim obveznost, ker so isto i oni napram družbi izpolnili, kar pa ni mogoče vse do tlej, dokler vsi zamudniki ne izpolnijo obveznosti, ki jo imajo napram družbi in s tem v prvi vrsti napram sodelničarjem; uprava sama pa mora v prvi vrsti zaščititi one delničarje, ki so podpisane delnice pravočasno plačali.

Vse redne delničarje prosimo v njih lastnem interesu, da dajo zamudnikom pobudo, da tudi ti plačajo podpisane delnice.

Pripominja se konečno, da se priznavajo le ona plačila, ki so izvršena po tom Poštne hranilnice podr. Ljubljana rač. št. 12905 ali 14413.

Prednji poziv je s strani uprave tako uljudnega kot nujnega in resnega značaja, kajti kakor omenjeno bode družba prisiljena v kolikor še ni, napram zamudnikom, sodno postopati.

Gostilničarska pivovarna d. d.
Laško.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino
v Mariboru

Štev. 84-33.

VABILO na

**VII. redni letni občni zbor
Vinarskega društva za Dravsko
banovino v Mariboru,
V. vinarski kongres in vinsko
razstavo z vinskim sejmom,
ki se bodo vršili 24., 25. in 26. maja
1933 v Novem mestu.**

R A Z P O R E D :

Sreda 24. maja :

ob 17. uri seja glavnega odbora in delegatov podružnic in redni letni občni zbor Vinarskega društva v Novem mestu.

I. Dnevni red seje glavnega odbora :

1. Poročilo društvenih funkcionarjev.
2. Poročilo urednika za vinarstvo in kletarstvo pri »Kmetovalcu«.
3. Obravnava predlogov in pritožb s strani podružnic in članov Vinarskega društva.
4. Predlogi glavnega odbora za občni zbor : članarina, kraj in čas prihodnjega občnega zbora.
5. Predlogi za volitve : predsednika, podpredsednika, 12 odbornikov in dveh preglednikov računov.
6. Referat o prodaji grozdja. Poročata sreska kmetijskega referenta g. J. Žnidarič in g. Vl. Kuret.
7. Slučajnosti.

II. Dnevni red občnega zbora :

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Imenovanje dveh zapisnikarjev in dveh skrutinatorjev.
3. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov računov.
4. Poročilo urednika za vinarstvo in kletarstvo pri »Kmetovalcu«.
5. Odobritev odborovih predlogov za dobo do sledečega občnega zbora :

višina članarine in kraj prihodnjega občnega zbora.

6. Volitev predsednika, podpredsednika, 12 odbornikov in dveh preglednikov računov za dobo enega leta.

7. Obravnava predlogov in morebitnih pritožb s strani podružnic in društvenih članov.

8. Slučajnosti.

Četrtek 25. maja (praznik) :

1. Ob 8. uri V. vinarski kongres v Novem mestu.

Dnevni red :

1. Trdni izbor. Poroča g. ing. Ivo Zupanič, ravnatelj kmet. šole na Grmu.

2. Namizno grozdje. Poroča g. ing. Franjo Lukman, vinarski nadzornik in referent za vinarstvo in sadjarstvo pri kr. banski upravi v Ljubljani.

3. Obnova vinogradov. Poroča g. višji klet. nadzornik v p. Franjo Gombač v Ljubljani.

4. Vino v trgovinski politiki. Poroča g. predsednik Vinarskega društva in narodni poslanec Lovro Petovar v Ljubljani.

5. Resolucija.

II. Ob 11. uri bo otvoritev razstave z vinskim sejmom v Novem mestu, katero priredi tamošnja Vinarska podružnica skupno z Vinarskim društvom.

III. Ob 14. uri poučni izlet v vinograde na Trški gori.

Petek 26. maja :

Poučni izleti v razne vinorodne kraje Dolenjske, predvsem v Belokrajino.

Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki se bodo do 22. maja 1933 pri Vinarski podružnici v Novem mestu za nje prijavili.

Vinska razstava z vinskim sejmom bo trajala 25. in 26. maja 1933 in bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure.

Za polovično vožnjo po vseh državnih železnicah smo zaprosili.

MARIBOR, dne 4. aprila 1933.

Vinarsko društvo za Dravsko
banovino v Mariboru

Predsednik : Tajnik :
L. Petovar, l. r. J. Zabavnik, l. r.

Porjavenje vina*

Kako se pojavlja ?

V letih, kakor je bilo letos, ko je grozdje radi močnejšega deževja tik pred trgatvijo tu pa tam začelo močno gniti, se vino, pridelano iz takega grozdja, kar noče sčistiti. Nasprotno, vino, čim ga pretočimo in pride z zrakom močno v dotiko, posebno pa če stoji dalje časa v odprtem kozarcu, spremeni barvo in postane temno. Pozneje se vino močno skali in zgosti in dobi čuden neprijeten duh in okus, ki nas spominja na kruh nove peke ali na vlažno krušno skorjo, na suho sadje, včasih celo na seno.

Vzrok.

Rjavenje povzroča v glavnem neki encim (kvasilo) po imenu »oksidaza«, ki kisik zraka privlačuje in z njim potem razkrajja razne snovi v vinu, predvsem čreslovinaste snovi, beljakovine, sluznine, barvila i. dr. Navedene snovi v vinu se lahko okisajo (razkrojijo) tudi brez sodelovanja encima oksidaze; najbrže pa sodelujeta oba kemijska procesa. Encim oksidaza in razne škodljive glivice se nahajajo posebej v gnilem grozdju in pridejo potem v mošt in pozneje v vino, in to timbolj, čim dalje časa je bil mošt z gnilem grozdom v dotiki.

Tako si lahko razlagamo, zakaj ravno po neugodnih deževnih jesenih, kadar grozdje gnije, vina tako rada rjavijo. Ali gniloba grozdja ni edini vzrok porjavenju. Tudi vino iz popolnoma zdravega grozdja lahko porjavi, ako nismo z njim pravilno ravnali, posebno če je bil mošt dalje časa na tropinah. Pa tudi v sodu, v katerem je bilo porjavelo vino, se okuži in porjavi popolnoma zdravo vino, ki bi sicer ne porjavelo, ako nismo soda pred napolnitvijo z zdravim vinom temeljito očistili, razkužili.

Preprečenje.

Proti rjavenju, posebno v letih, ko grozdje rado gnije, se zavarujemo od-

* Ker se rjavenje vina letos splošno pojavlja in smo tozadevno prejeli več vprašanj, kako postopati s takim vinom, objavljamo daljšo razpravo o porjavenju vina.

Konsum

Radenske zdravilne vode

stalno raste. To je zadosten dokaz, da ljudje to mineralno vodo izredno čislajo.

V Vašem interesu je, da svojim gostom ustrezete ter jim servirate

Radensko zdravilno vodo,

ki ima to prednost, da paralizira vinsko kislino ter napravi tako vsako tudi najbolj kislo vino prijetno pitno.

nosno rjavenje preprečimo s tem, da ob trgatvi gnilo grozdje skrbno odbiramo in takoj iztisnemo, da prešni material ne porjavi že na zraku in da je mošt čim najmanj časa v dotiki z zrakom. Mošt takoj napolnimo v jako močno zažveplan sod, 2 ali 3 dni pozneje pretočimo, močno prezračimo ter mu dodamo čistih drož ali nekaj litrov burno kipečega mošta. Ali tudi navidezno zdravega, v mokri jeseni pridelanega grozdja ne pustimo kipeti na tropu, temveč ga hitro sprešamo in most nekoliko zažveplamo. Po burnem kipenju sode do vrha zalijemo. Varovati pa se moramo takega zalivnega vina, ki na zraku porjavi ali je že v sodu rjavo.

Zdravljenje.

V neugodnih letih vina bolj zgodaj pretakamo in sicer vino iz gnilega grozdja že meseca novembra, vino iz zdravega pa vsaj pred Božičem.

Predno pretakamo, vino preskusimo, če rjavi, in sicer tako, da ga pustimo 2—3 dni v odprtem kozarcu na zraku. Ako je na zraku stanovitno, ga pretočimo s prezračanjem o pravem času na običajen način. Če pa nam vino pri tej poskušnji v kozarcu porjavi, potem ga pretočimo v močno zažveplan sod (ena azbestna žveplena trščica na 1 hl) in sicer tako, da pride z zrakom čim najmanj v dotiko. Najbolje je, da se poslužujemo v to svrhu vinske sesalke. Deset dni pozneje vino ponovno preskusimo in če še rjavi, mu na vsak hektoliter dodamo še 5—10 gramov kalijevega metabisulfitu, ki ga dobimo v drogeriji. V lažjih slučajih dobi vino po taki manipulaciji spred normalen okus in tudi normalno barvo. V težjih slučajih pa moramo vino 10 dni pozneje čistiti ali filtrirati. Čistimo pa vino, če ni prehudo rjavo, z želatino s prejšnjim dodatkom tanina; če je pa vino jako močno porjavelo, to je, če je že močno rjave barve in vrhutega še slabega okusa, ga čistimo z mlekom ali s sirnino.

Tri do štiri tedne po čiščenju se vino pretoči v nekoliko zažveplan sod. Če pa imamo filter na razpolago, tedaj vino filtriramo, toda poprej ga z rastlinskim ogljem (eponitom ali enokarbonom) razbarvamo.

Preden nastane hujša vročina, torej do meseca maja, pretočimo vino v drugič in ga pri tem le zmerno zažveplamo. Preko poletja moramo hraniti vino v hladni kleti in v polnih sodih. Močnejše žveplanega vina ne smemo točiti prej, kakor šele kake 3-4 tedne po pretakanju oziroma po zadnjem zažveplanju vina. V tem času se žveplov dvokis presnovi v druge sestavne oblike, ki zdravju niso več škodljive; tudi duh po žveplenem dvokisu med tem iz njega izgine.

Rjavenje vina je neprijetna napaka ali bolezen tudi zastran tega, ker se včasih, kljub vsemu prejšnjemu zdravljenju, čisto nepričakovano znova pojavlja. Zato je najbolje, porjavela če tudi enkrat že ozdravljena vina čimprej uporabiti.

F. V.

Opozorilo glede pristojnosti sodišč

Dne 1. aprila je stopil v veljavo novi civilni pravni red, po katerem se je izvršila glede pristojnosti sodišč zlasti za trgovce in obrtnike važna izprememba. Dosedaj je zadostovalo, če je bil na fakturi pristavek: plačljivo in tožljivo v kraju N., ki ga je označil trgovec ali obrtnik in ki mu je bil naj-

bolj prikladen. Po novem ta pristavek ne bo več veljal in za vlaganje tožbe bo pristojno samo sodišče odjemalčevega bivališča. Če pa se prodajalec in kupec pismeno obvezeta, da se podvržeta sodišču, pristojnemu po bivališču prodajalca, potem je pristojno to sodišče. Zato naj obrtniki skrbno, da dobe do 1. maja od svojih odjemalcev izjave, da se podvržajo sodiščem, pristojnim po bivališču prodajalca.

Vabilo

Ker so težnje hotelirskih podjetij v mnogočem različne in ki ne zadevajo malo gostilničarsko obrt, se bo na željo hotelirjev in na podlagi potrjena izrednega občnega zbora osnoval v okvirju zveze organizacije samostojen hotelirski odsek.

V to svrhu vabimo vse hotelirje, kavarnarje, restavratere in lastnike penzijonov na

sestaneke

ki se bo vršil dne 26. aprila 1933 ob 10. uri dopoldne v »Beli dvorani« hotela »Union« v Ljubljani s sledečim

dnevnim redom :

1. Otvoritev sestanka po predsedniku Zveze združenj gostil. obrti v Ljubljani.
 2. Volitev odbora samostojnega hotelirskega odseka.
 3. Razgovor o današnjem položaju hotelirstva.
 4. Slučajnosti.
- Dolžnost vseh hotelirjev, kavarnarjev, restavraterev in lastnikov penzijonov je, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja.

Uprava.

Dopisi

Havziranje z vinom in žganjem se je po Ljubljani tako razpaslo, da ga ni dne, ko bi po vseh privatnih stanovanjih ne bilo raznih kmetov, kmetov in celo njih namestnikov agentov, ki ponujajo vino in žganje od pol litra višje na prodaj. Cene vinu so 5 ali 6 Din liter, žganje pa po 30 Din in tudi ceneje zelenka. Ljudje se te ugodne prilike prav pridno poslužujejo, gostilne pa so prazne. In od teh praznih gostiln naj plačuje gostilničar razne, vsak čas višje davčine ter krije naj vse režije, ki mu jih nalaga gostilniški obrt. O, ta nesrečni trošarinski zakon! Kmetu ni prinesel nikakih koristi, male gostilničarje je spravil »na kant«, državo je oškodoval za sto in sto milijonov, mogotcem pa je napolnil z njo njih nenasitne bisage. Pa se še dobe razni ljudje, ki po vseh shodih ta imenitni zakon zagovarjajo, pa še kako navdušeno. Če ne bo skorajšnje pomoči, bo izgubila država povrhu še tega vestnega davkoplačevalca - gostilničarja, ker bo moral — hočeš, nočeš — svoj obrt opustiti.

Razno

Gostilničarska samopomoč.

Peti občni zbor »Gostilničarske samopomoči« je stal v znaku temeljite razprave, ali se naj ta socialna ustanova še nadalje obdrži ali pa se jo naj likvidira. Kake važnosti je ta prostovoljna »Gostilničarska samopomoč«, naj sledi že iz tega, da je v teku svojega petletnega delovanja izplačala na posmrtninskih podpora 994.021 Din, kar je gotovo marsikateremu članu olajšalo gorje. Žal,

da so nastopili različni vzroki, ki so povzročili tudi člansko nedisciplino in nevestnost v plačevanju, tako, da je bilo treba temeljite razprave, kako se naj to zavarovanje še nadalje obdrži. Po jako živahni debati se je sklenilo naprositi novo Zvezo združenj gostiln. podjetij dravske banovine, da prevzame nad poslovanjem nadzorstvo in da se naj pravila primerno spremenijo.

Zvezna uprava je na podlagi pooblastila zadnjega izrednega občnega zbora določila kot dopolnilo v odbor »Gostilničarske samopomoči« sledeče gg.: Majcen Ciril, Jelenič Jernej, Trop Ognjeslav, Šušteršič Franc, Rus Ivan in Cerer Anton. Kot namestnike pa: gg. Bregar Ivan, Drašler Anton in Mayr Mavricij.

Istočasno je zvezna uprava zaprosila predsedstvo te »Samopomoči«, da skliče občni zbor, da se izvoli novi odbor in da se sprejmejo spremembe pravil, ker le na ta način se lahko omogoči pravilno delovanje te velevažne naše ustanove. **Članstvo naj bo prepričano, da bo na novo prerajena »Gostilničarska Samopomoč« v resnici nudila svojemu članstvu one koristi, kakršne so predvidene v pravilih.** Zato agitirajte pri vseh svojih znancih, da pristopajo kot člani te naše stanovske »Gostilničarske samopomoči«, ker le na podlagi številnega in vestno plačujočega članstva bomo ustvarili krepko pomoč vsakomur za hude čase.

Pripomnimo pa že vnaprej, da bo nova uprava, ki bo stalno stala pod nadzorom zvezne organizacije, postopala z največjo strogostjo in dosledno izterjevala članske prispevke kakor tudi brisala take člane, ki bi pokazali, da so v plačevanju prispevkov malomarni. Zato naj pristopijo le oni člani, ki hočejo v resnici plačevati predpisane prispevke. — Uvesti hočemo red in tak red mora biti pri članstvu.

Važne spremembe k zveznim pravilom.

Na zadnjem izvanrednem občnem zboru dne 5. aprila 1933 v Celju so se sklenile važne spremembe zveznih pravil in sicer:

K čl. 3. se je dostavila točka p. sledeče vsebine: Z ustanavljanjem posebnih odsekov v svrhu proučevanja strokovnih vprašanj, ki so važna in značilna za posamezne panoge gostilniških obratov, kakor tudi za tujski promet.

K čl. 7. se je dodalo: Prenos glasov na osebe, ki niso člani kake v zvezi včlanjene zadruge in ki niso za to določene v smislu tega člena, ni dovoljen, **pač pa ima lahko zastopnik v slučaju potrebe in s pooblastitvijo načelnika toliko številno glasov, kolikor delegatov pripada k združenju.** (S tem se je dala možnost, da se radi varčevanja lahko udeleži od zadruge samo po 1 delegat, ki pa ima toliko število glasov, kolikor delegatov pripada njegovemu združenju.)

Čl. 8.: Za redni občni zbor za prihodnje leto določa kraj vršitve redni zvezni občni zbor, vsekakor pa **menjaje večja mesta dravske banovine.** Za izvanredni občni zbor je merodajen sklep širšega ali zveznega ožjega odbora in sicer po istem načelu, kakršno je merodajno za določitev kraja pri sklicanju rednega zveznega občnega zbora.

Čl. 14.: Zvezni širši odbor voli iz svoje srede za dobo tleh let predsednika in podpredsednika, od katerih eden mora imeti stalno bivališče v Ljubljani ali v njeni največji bližini. Če ima predsednik stalno bivališče izven Ljubljane ali izven njegovega okoliša, tedaj vodi tekoče posle zvezni podpredsednik. V takem slučaju mora zvezna pisarna obveščati v vseh važnih in za zvezo ali za gostilničarski stan odločilnih strokovnih ali stanovskih vprašanjih zveznega predsednika.

Te spremembe pričajo dovolj, da je vsak strah kakega prevladanja, ki se je, posebno v gotovih krajih domneval, popolnoma neosnovan.

Važno opozorilo kontrole mer.

Sresko načelstvo v Celju je izdalo Združenju gostilniških podjetij v Zalcu nalog št. 395 z dne 13. marca t. l. sledeče vsebine:

Ministrstvo trgovine in industrije, središnja uprava za mere in dragocene metale je pod št. 1393 z dne 8. marca t. l. odredila, da so dolžne imeti gostilnice, krčme itd., ki prodajajo alkoholne pijače za uporabo tudi izven njihovih lokalov, kovinaste mere za tekočino in sicer onih velikosti, ki so jim neobhodno potrebne.

Dalje nam je čast obvestiti naslov tudi o dejstvu, da je oddelek prilikom revizij opazil, da gostilničarji itd. prodajajo žganje v malih čašicah (štamperlih), ki niso žigosani, kar nasprotuje čl. 26 zakona o merah.

Obveščujoč Vas o tem, prosimo, da obvestite vse na Vašem teritoriju nahajajoče se gostilničarje itd. o gornjih predpisih, ker bodo organi oddelka kontrole mer vsakega gostilničarja, ki bi ga zalotili prilikom revizije, da ne bode imel za tekočino v svojem lokalu žigosanih mer ali pa če bi bile iste žigosane z zastarelim žigom ali pa bi točili žganje v nežigosanih čašicah, brezobzirno prijavili nadrejeni oblasti radi kaznovanja po toč. 3., čl. 33 zakona.

Po naredbi sreskega načelnika kontrole mer.
Podpis nečitljiv.

Opozarjamo vse članstvo na označeni oglas kontrole mer, da ne zapadejo nepotrebnim kaznim.

Gostilničarji, učite se kletarstva!

Na žalost opazimo, da se nekateri gostilničarji prav nič ne spoznajo v kletarstvu in se vsled tega porajajo toliko upravičenih pritožb, ki škodujejo naravno našemu celokupnemu gostilničarstvu. Dobro vino in dobra jed sta najbolj trdni podlagi za krepak razvoj in napredek gostilniškega podjetja. Posebno važnost pa se mora pripisovati umnemu kletarstvu baš sedaj, ko se izvajajo določila vinskega zakona najstrožje, in so nekateri gostilničarji sami že okusili grenkobo te strogosti na svoji lastni koži. Gostilničarske organizacije so prirejale in bodo tudi v bodoče prirejale kletarske tečaje, vendar ni mogoče zajeti s temi predavanji nankrat vsega gostilničarskega stanu.

Na srečo smo dobili še pravočasno izvrstno knjigo pod imenom »**Vinski zakon in kletarski vedeži**«, katero je spisal eden izmed naših najboljših vinarskih strokovnjakov g. Žmave Andrej, direktor vinarske šole v p.

Knjiga je tako priročna, da lahko najde sleherni vsa pojasnila v najkrajšem času. Posebno važno nam je omeniti poglavje vinske bolezni in napake, kjer dobimo tudi potrebna navodila, kako obvarujemo vino od teh bolezni.

Knjiga stane 50 Din in se jo naroča neposredno pri g. Andreju Žmave, Maribor, Gosposka ul. 50.

Priporočamo torej slehernemu gostilniškemu podjetniku, da si čimprej omisli to knjigo, ker mu je nemogoče brez nje izhajati.

Kategorizacija našega uslužbenstva pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev.

Doznali smo, da so v območju nekaterih naših gostilničarskih združenj natakariče še danes uvrščene v najvišji mezdni razred, čeprav se jih ne bi smelo uvrstiti po njihovem zaslužku v najvišjo stopnjo. Opozarjamo, da je bila s 1. julijem 1932 kategorizacija našega uslužbenstva v dravski banovini ukinjena in da se uvrščajo uslužbenke in uslužbenci v one mezdne razrede, ki odgovarjajo njihovem dejanskemu zaslužku. Zato prosimo vse gostilniške podjetnike, ki zaposlujejo uslužbenstvo, da prijavijo spremembo ekspozituri OZD vseh onih slučajev, kjer so prejeli uslužbenec manjši, kakor po razredu kategorizacije. O tem smo že obširno pisali v 6. številki našega strokovnega glasila iz leta 1932.

Boj proti visokim godbenim taksam.

Mariborski kavarnarji in restavrataterji so v znak protesta proti visokim občinskim godbenim taksam in proti tantijemam Autorske Centralne obustavili s 1. marcem godbo v svojih lokalih. Ta korak mariborskih tovarišev moramo pozdraviti z velikim zadoščenjem.

Odstranitev godb iz lokalov pa je dokazala našim kavarnarjem in restavrataterjem, da se z godbo ničesar ne zasluži, temveč da je godba samo ena velika nekrita režijska postavka. Občinstvo je v polni meri razumelo ta upravičeni boj in lahko rečemo, da niso kavarnarji do danes utrpeli prav nikake škode. Tak nastop naših tovarišev je hvale in vsakega priporočila vreden.

Avtorske tantijeme.

Kakor znano, so naše zvezne organizacije že pred leti sklenile kolikor toliko zadovoljujoče pogodbe glede pobiranja avtorskih tantijem za instrumentalno godbo, kakor tudi za godbo, ki se proizvaja mehaničnim potom. V dravski banovini ni bilo z Avtorsko Centralo, ki se nahaja v Zagrebu, prav nikakih sporov, čeprav jih je imela vsled svojih pretiranih zahtev skoro v vseh ostalih pokrajinah naše države. Zelja zvezne organizacije je bila in bo, da uredi plačevanje avtorskih tantijem sporazumno z Avtorsko Centralo; seveda se mora upoštevati, da ne more danes gostilničar pri tej krizi v kakršni se nahaja, plačevati istih tantijem za gramofone, radio in za ostalo godbo, kakor recimo pred tremi leti. Tega se menda na žalost go-spodje pri Avtorski Centrali ne zavedajo, ker gotovo ne čutijo krize in gotovo ne vedo, kaj se pravi boriti se za obstanek Zvezne organizacije je poskušala urediti zadevo, kakor smo že zgoraj rekli, mirnim potom, ter je v to svrhu sklenila tudi predpogodbo, glasom katere naj bi se plačevalo za radio, gramofone, orkestre in v Ljubljani, v Mariboru in Celju po 15 dinarjev mesečno, v vseh ostalih krajih pa po 4 Din mesečno. Za ostalo godbo pa bi se naj plačevalo 50% državne takse 99 a. Te predpogodbe, katero smo sklenili z g. Tavčar Cirilom, ki v resnici uvideva naš današnji položaj, centrala v Zagrebu ni potrdila ter želi sklepati pogodbe z vsakim poedincem, misleč, da bo na ta način več zaslužila.

Proti takemu postopanju Autor Centrala moramo odločno protestirati. Če Avtorska Centrala noče uvideti naše dobre volje, potem nam ne preostaja ničesar drugega, kakor priporočati v smislu sklepa zadnjega občnega zbora v Celju, da se odstranijo iz lokalov vsi godbeni aparati, če pa se jih ne more namestiti drugod, naj pa se na njih ne pusti svirati. Gostilničarski stan mora enkrat pokazati, da ne more biti več molzna krava.

Mi smo še vedno pripravljeni skleniti pogodbo z Avtorsko Centralo na tej bazi, na kateri stoji predpogodba in katera se ni od centrala v Zagrebu potrdila, če pa ne bo uvidevnosti na nasprotni strani, potem naj gre boj dalje, ki pa se mora končati le z našo zmago, če vsi gostilničarji izvajajo posledice, katere smo jim svetovali.

Boj avstrijskih gostilničarjev proti avtorskim tantijemam.

V znak protesta proti visokim avtorskim tantijemam so obustavili vsi kavarnarji in restavrataterji, kakor tudi gostilničarji v območju Zveze gostilničarskih združenj v Gradcu v 18. aprilom vsako godbo. V to svrhu je organizacija izdala tudi oklic na občinstvo. Mi smo prepričani, da bodo naši avstrijski tovariši vsled njihove stanovske zavednosti in solidarnosti brezdvomno zmagali v tem opravičenem boju.

Razglasi

Sresko sodišče v Gornjem gradu je s pravomočno razsodbo z dne 25. II. 1932., KPS 14/32-4, prepovedalo Petrin Gregorju, roj. 26. III. 1899 v Lokah in v občino Mozirje pristojen, sin posestnika, zahajati v krčme za dobo dveh let in sicer od 1. I. 1933 do 31. XII. 1935.

Sresko načelstvo Maribor, levi breg je s svojim odlokom z dne 22. I. 1932 No. 1175/1 prepovedalo Kocbek Vincencu, roj. 4. III. 1903 v Vukovskem dolu, stanujočemu istotam zahajati v krčmo za dobo 2 let, t. j. od 14. VII. 1932 do 14. VII. 1934.

Sresko načelstvo v Mariboru, levi breg razglasa s svojim odlokom z dne 9. VIII. 1932 No. 11778/1, da je okrožno sodišče v Mariboru z dne 27. II. 1931 prepovedalo Kocbek Rudolfu, roj. 1907, pristojnemu v Vukovski dol zahajanje v krčme za dobo dveh let, to je od 11. VIII. 1932 do 11. VIII. 1934.

Sresko načelstvo v Celju je pod No. 2750/1 z dne 15. II. 1933 razglasilo, da ne sme Ojsterš Karl, rojen 8. XI. 1889 Spodnja Hudinja glasom razsodbe okrajnega sodišča v Celju 1 leto zahajati v gostilne. Prepoved traja do 3. II. 1934.

Okrožno sodišče v Novem mestu je z sodbom z dne 15. januarja 1933 prepovedalo zahajati v krčme Gregoriču Francu, rudarju iz Karmelja do 8. I. 1934.

Sresko načelstvo v Ljutomeru razglasa pod št. II. No. 1521/1, da je prepovedalo Ros Antonu, delavcu v Gornji Radgoni št. 38 zahajati v krčme od 1. februarja 1934.

Sresko načelstvo Maribor levi breg razglasa s svojim odlokom z dne 9. 8. 1932 No. 11778/1, da je okrožno sodišče v Mariboru s svojo sodbom z dne 27. 11. 1931 prepovedalo Kocbek Rudolfu, roj. 1907, pristojen v Vukovski dol, zahajanje v krčme za dobo 2 let, t. j. od 11. 8. 1932 do 11. 8. 1934.

Sresko načelstvo v Ljubljani razglasa s svojim odlokom z dne 2. julija 1932 No. 146.9/6, da je deželno sodišče v Ljubljani s svojo razsodbo z dne 15. oktobra 1930 Vr. 43029/32 prepovedalo Sojerju Antonu, roj. dne 27. maja 1899 v Notranjih Goricah, stanujoč v Mostah, Zaloška cesta 146, zahajanje v krčme za dobo dveh let, t. j. od 25. oktobra 1931 do 24. oktobra 1933.

Sresko načelstvo v Prevaljah razglasa s svojim odlokom z dne 3. 6. 1932 No. 2975/1, da je okrajno sodišče v Prevaljah s svojo razsodbo z dne 31. 5. 1932 Kps 81/32/8 prepovedalo Pudgar Andreju, roj. 29. 9. 1887 v Črni, pristojen istotam, stanujoč v Podpeci št. 98, zahajanje v krčme za dobo dveh let, t. j. od 1. julija 1931 do 30. junija 1934.

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborni

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko in vinsko droženko, likere t. f. d.

